

KRISLAI

"Motery žinios."
Ignorantų Rasi Visur.
Smetonos Atsakomybė.
Ar Laikosi Sutarties?
Reikia Nepamiršti.

Rašo A. B.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$6.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Ruoškime žiemi-
nes pramogas "Lais-
vės" paramai. Jos
yra didelė atrama
šiam lietuviškos liau-
dies dienraščiui.

No. 55 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Antradienis, Kovo (March) 5, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII

Amerikos Lietuvių Mote-
rų Taryba išleido dvylikos
puslapių vienkartinį laik-
raštį "Motery žinios". Su-
redagavo ir visu darbu rū-
pinos K. Petrikiene. Darbas
atliktas gabiai ir gražiai.
Moterys gali pasididžiuoti.
Iš "Motery žinių" suži-
nome, jog dabar mūsų sesės
rimtai svarsto klausimą
nuolatinio pastovaus mote-
rų laikraščio.

Vadinasi, lietuviškos mote-
rys nesnaudžia. Po skaitlin-
go, gero suvažiavimo perei-
ta vasarą, jos tęsia darbą
pirmyn.

Nuo savęs velinu joms
geriausio pasisekimo visu-
se tuose jų gražiose pasi-
mojimuose.

O "Motery žinias" reikė-
tu plačiai paskleisti. Ir tai
darbas ne vien tik moterų.
Vyrai gali jas su didėle
nauda skaityti.

:- :- :-

Nereikia manyti, kad tik
mes Jungtinėse Valstijose
teturim menševikiškų igno-
rantų. Saujalės jų esama ir
Brazilijoje. Jie ten išleidžia
"Lietuvį", kuris savo reak-
cine pozicija neatilieka
nuo "Naujienu", "Keleivio"
ir "Naujosios Gadynės".

Pavyzdžiui, tik pasieku-
siam mus vienam "Lietu-
vio" numerį ant pirmo
puslapio didelėmis raidėmis
skaitome: "Stalinus Būsiąs
Prašalintas iš Valdžios."
Mažote, nežino jie nė to,
kad Stalinas nėra jokio val-
džio. Jis tik yra Komunis-
tų Partijos sekretorium ir
vadu ir nariu Sovietų Par-
lamento.

:- :- :-

Clevelando "Dirvą" leid-
žia Kauno bankas. "Dirva"
įleidžiama Lietuvoje ir sme-
tonininkų platinama. Bet
kovo 1 dienos "Dirvoje"
skaitome:
"Sovietų valdovai paver-
tė savo armiją kraugerių,
žudikų gaują, pažadais vi-
liojama kaip kitada barba-
rai vadai darydavo, savo
alkanoms gaujoms visokias
vašes ir pramogas žadėda-
mi jeigu grobimą atliks
sekmingai."

Ar tai šitaip Lietuvos vy-
riausybė laikosi pasirašytos
draugiškumo ir bendro ap-
sigynimo sutarties su So-
vietų Sąjunga?

"Vienybė" taipgi platina
Lietuvoje. Ji irgi per-
dėm biviauriai nukreipta
prieš Sovietų Sąjungą ir su-
tarti su Sovietais.

Kauno ponai ją skaito ir
žino, ką ji rašo. Tuo tarpu
amerikiečių pažangų laik-
raščių, kurie gina apsigyni-
mo sutartį, Smetonos vy-
riausybė Lietuvoje nepleid-
žia ir Lietuvos žmonėms ne-
duoda skaityti.

:- :- :-

Kas liečia Sovietų spau-
dą, tai joje nėra žodžio ne-
gaito prieš Lietuvą, net prieš
jos vyriausybę. Jei ką rašo,
tai rašo gražiai ir prielan-
kiai.

:- :- :-

Jei kada šiais žygišiais
smetonininkams pavyktų iš-
provokuoti susikirtimas, tai
lai kiekvienas lietuvis žino,
kas tame kaltas.

Mannerheiminė smeton-
ininkų taktika neduos Lie-

Didelis Suvažiavimas Smerkia Sumanymus Prieš Ateivius

Washington. — Ketvirta-
me Ateivių Gynimo Komi-
teto Suvažiavime dalyvauja
virš 600 delegatų nuo 250
darbo unių, brolišku, pilie-
tinių, bažnytinių ir kitų or-
ganizacijų. Jie atstovauja
apie 4,500,000 žmonių. Su-
važiavimas padarė pareiš-
kimą, kur sako:
"Kaipo amerikiečiai, mes
prizadame, jog mes patys ir
mūsų organizacijos, — ne-
žiūrint tautybės, gimimo
vietos, politinių, ekonomi-
nių, socialių ar religinių
įsitikinimų,—ginsime pilie-
tines teises ateivių ir nepi-
liečių."

Pareiškimas pasmerkė
kongresui įneštus sumany-
mus, reikalaujančius visaip
suvaržyti bei deportuoti at-
eivius. Jis taipgi pasmerkė
ateivių skriaudimą kas lie-
čia bedarbių šelpimą ir pa-
šalpinius darbus.
Savo pareškime suvaži-
avimas pabrėžė, jog ateiviai
negrasina Amerikos gero-
vei ar jos konstitucinei lais-
vei, ir sakė, "tai šie suma-
nymai-biliai (prieš ateivius)
sudaro pavojų Amerikai."
Suvažiavime kalbėjo kon-
gresmanai L. Geyer ir J.
Coffee ir aštriai smerkė
įnešimus prieš ateivius.

Lėktuvus Apšaudė du Holandijos Laivus

Amsterdam, Holandija.—
Čia atplaukė holandų laivai
"Sint Annaland" ir "Schie-
land" pranešė, kad "nežinia
kurios šalies lėktuvus" ap-
šaudė juos kulkasvaizdžiais
ties rytine Anglija ir bom-
bomis nuskandino vieną an-
glų laivą. Tuo tarpu netoli
buvo ir kariniai Anglijos
laivai-naikintuvai.

Darbietis Laimėjo Rin- kimus Australijoje

Melbourne, Australija.—
Papildomose rinkimuose
Australijos seimo, darbietis
J. J. Dedman gavo 25,207
balsus prieš valdžios kan-
didatą J. T. Vinton Smithą,
gavusi 21,753 balsus. Ded-
man, kaip ir darbiečiai ab-
elnai, priešinosi Australijos
kariuomenės siuntimui ka-
riaut už Angliją.

Roosevelto Atstovas Išvyko iš Berlyno į Paryžių

Berlin. — Prezidento Ro-
osevelto pasiuntinys S. Wel-
les tris dienas viešėjo Ber-
lyne, kalbėjosi su Hitleriu,
Goeringu, Ribbentropu ir
kitais aukštais nazijų valdi-
ninkais. Sekmadienio vaka-
re jis apleido Berlyną ir iš-
važiavo į Šveicariją, o iš
ten vyks į Paryžių.
Nazijų valdovai dar tebe-
laiko slapybėje, ką jie sa-
kė Wellesui ar jis jiems.

Austrijos Karalaitis At- skrenda į Ameriką

Lisbon, Portugalija.—
Amerikos lėktuvą "Clippe-
ri" įsėdo Austrijos karalai-
tis, buvęs sosto įpėdinis Ot-
to. Sakoma, kad jis kreip-
sis į Amerikos katalikus
padėti jam atgaut Austrijos
sostą.
Tokio. — Japonijos val-
džia pradeda prižiūrėti Sal-
vacion Armiją; sako, kad
joje bus Anglijos šnipų.
ORAS.—Gal dar bus lie-
taus.

KAIP NAZIAI MOKINA LENKŲ VAIKUS

Paryžius.—Naziai atida-
rė pradžines mokyklas len-
kų vaikams Varšavos ir
Krakovo srityje, Lenkijoje.
Pagal pranešimus atėjusius
į Paryžių, naziai tose mo-
kyklose dėsto štai ką:
Lenkai turi džiaugtis,
kad vokiečiai užėmė Lenki-
ją ir įvedė jai tvarką, dau-
giau nebus Lenkijos kaip
valstybės, nes lenkai netu-
rį gabumo tvarkyti Lenki-
ją kaip nepriklausomą šalį,
sako naziai mokytojai.
Naziai dar neleidžia atsi-
daryt nei vienai vidurinei
lenkų mokyklai nei jokiai
jų kolegijai.

HITLERIEČIAI UŽDRAUDŽIA LENKAM VEDYBAS

Paryžius. — Čia gauta
pranešimų, kad naziai dau-
gelyje vietų Lenkijoje už-
draudžia lenkam apsigyventi,
ypač Varšavos-Krakovo ge-
neral-gubernatorystėje. Jie
sako, kad trūksta namų sei-
mynoms gyventi. Naziai
taip pat užgina žydų vedy-
bas tose vietose.
Kurie lenkai ar žydai ne-
turi ištekliaus užlaikyti še-
ima, tiems nazijų valdžia
Lenkijoje abelnai uždraud-
žia vesti žmonas.
Praeitą savaitę naziai ar-
eštavo lenkų grafą Platerį,
kai jis ruošėsi ant rytojaus
apsivesti su kunigaikštyte
Czartoryska.

Austrijos Karalaitis At- skrenda į Ameriką

Lisbon, Portugalija.—
Amerikos lėktuvą "Clippe-
ri" įsėdo Austrijos karalai-
tis, buvęs sosto įpėdinis Ot-
to. Sakoma, kad jis kreip-
sis į Amerikos katalikus
padėti jam atgaut Austrijos
sostą.
Tokio. — Japonijos val-
džia pradeda prižiūrėti Sal-
vacion Armiją; sako, kad
joje bus Anglijos šnipų.
ORAS.—Gal dar bus lie-
taus.

PAGAL NAZIŲ RAPORTĄ, TALKININKAI DAU- GIAU NUKENTĖJĘ, NEGU VOKIEČIAI

Berlin. — Vokiečių ko-
manda išleido peržvalgą še-
šių mėnesių karo, ir tarp
kitko sako štai ką:
Vokiečiai sunaikino Ang-
lijos karo didlaivius "Royal
Oak", "Courageous" ir pa-
galbinį "Southampton" Ra-
walpindį; aštuonis anglų
karinius laivus naikintuvus,
apie 20 mažesnių karinių
laivus naikintuvus, apie 20
mažesnių karinių sargybos
laivų ir du kitus karinius
laivukus.
Be to, vokiečiai rimtai
suzeidė Anglijos karo did-
laivius "Nelsoną" ir "Bar-
hamą", stambų šarvuotlai-
vį, "Exeterį", šarvuotlai-
vį "Belfastą" ir didesni skai-
čių Anglijos naikintuvų,
žvalgybos laivukų ir sub-
marinų.
Tuo pačiu laiku vokiečiai,
veikdami submarinais, mi-
nomis ir lėktuvais, nuskan-
dino 532 Anglijos ir Fran-
cijos prekinis laivus ir to-

kius bepusiškus, kurie ga-
beno reikmenis Anglijai ir
Francijai. Viso naziai su-
naikino 1,904,913 tonų įtal-
pos tarnaujančių talkinin-
kam prekinį laivų.
Iš savo pusės, vokiečiai
prarado karo laivą "Graf
Spee", du naikintuvus, šešis
žvalgybinius bei minų grai-
bymo laivukus ir 11 subma-
rinų, tai apie du submarin-
us per mėnesį.
Tuo pačiu laiku naziai
sunaikino 335 Anglijos ir
Francijos lėktuvus ir devy-
nis baliūnus. O iš savo pu-
sės vokiečiai prarado 35
lėktuvus per tiesioginę ko-
vą su talkininkais. Kiti 43
vokiečių lėktuvų sudužo
bei per sugedimus žuvo lai-
ke savo žygių į Angliją.
Nežiūrint talkininkų blo-
kadų prieš Vokietiją, na-
ziai dabar pasigamina kur-
kas daugiau karo pabūklų
negu pirm karo.

Sovietai Teigia, Kad Pa- tys Helsinkio Suomiai Muša Savo Skundą

Maskva. — Sovietų spau-
da atsako į Helsinkio suo-
mių skundą Tautų Lygai.
Tame skunde Helsinkio val-
dovai teigia, kad Sovietų
lėktuvai, girdi, tyčia žudą
nekaršiusius suomių, ir taip
užmušę 329 civilius suo-
mius.
Oficialė Sovietų žinių
agentūra Tass sako, jog ši
skaitlinė pati savaimi su-
muša Helsinkio suomių
skundą. Nes jie tvirtina,
kad šimtai Sovietinių lėktu-
vų per tris mėnesius užpul-
dinėję nekaršiusius suomių,
bet taip nužudę tik 329
jųjų.

IŠ SUOMIJOS KARO

Maskva, kovo 4.—Sovietų
komandieriai praneša, jog
kovo 3 d.:
"Sovietų kariuomenė tę-
sia apsupimą Viborgo" (an-
tro didžiausio Suomijos
miesto).
"Sovietų kariuomenė už-
ėmė Saarela kaimelį, į šiau-
rius nuo Viborgo, ir užgro-
bė keturias kanuoles su 76-
šių milimetrų pločio gerklė-
mis ir pilnai įrengta cent-
ra armijos stambios dalies.
"Raudonarmiečiai taipgi
užėmė salą Tuppuransaari,
į pietus nuo Viborgo, ir še-
sis apsitvirtinimus, tarp
kurių buvo penki artileri-
jos geležiniai-cementiniai
fortai, ginkluoti didelėmis
pakrančių kanuolėmis, ku-
rias Sovietų kariuomenė ra-
do pilnai tinkančiomis šau-
dymui.
"Kitose fronto dalyse nie-
ko svarbaus nevyko. Sovietų
lėktuvai atakavo priešo
kariuomenę ir karinius
punktus. Oro kovose dešimt
priešo lėktuvų liko nukirsti
žemyn."

Sovietai Sako: Melai ir Pagyrai Neišgelbės Suomių Valdovų

Maskva, kovo 4.—Sovietų
žinių agentūra Tass paskel-
bė raportą sovietinių ko-
mandierių, kurie vadina
"žioplais" Helsinkio suomių
pasigyrimus "laimėjimais"
prieš raudonarmiečius. Šis
raportas yra taikomas prieš
Helsinkio pranešimus, ku-
rie teigė, būk suomių su-
naikinę 18-tą Sovietų divi-
ziją ir 34-tą jų tankų briga-
dą, į šiaurius nuo Ladogos
ežero.
Sovietų komandos rapo-
rtas sako, kad "tokie šmei-
zai išmisli" prieš Raudo-
nają Armiją "negalės atid-
ėt besiantinanti galą Suo-
mijos valdovams, kurie da-
rė kariškas avantiūras
prieš Sovietų Sąjungą."

Suomių Oficieriai Sušaudė Nenorinčius Kovot Savo

Kareivius, Sako Tass
Tass rašo: "kai Sovietų
kariuomenė Karelijos tarp-
vandeniję priverčia suo-
mius užleisti fortus, tai suo-
mių oficieriai pririša prie-
sienų ir tuoj sušaudė suo-
mių kareivius, kurie nenori
kovot už beviltinę da-
lyką; bet ir tas žiaurumas
neatidės besiantinanti galą
suomių valdovams."
Žuvę Trys ar Keturi Nazijų
Lėktuvai
London. — Anglų koman-
dieriai teigia, kad jų lėktu-
vai praeitą šeštadienį vaka-
rini fronte nukirtė žemyn
tris ar keturis vokiečių or-
laivius.
Berlin. — Vokiečiai pra-
neša, kad jie išbombardavę
vieną francūzų fortuką, su-
ėmę kiek francūzų į nelais-
vę ir nukirtę vieną francū-
zų lėktuvą.

Nazių Bombos Užmu- šė 108 Žmones Ang- lijos Garlaivyje

London.—Vokiečių Hein-
kel lėktuvus paleido ketu-
rias bombas į keleivinį An-
glijos laivą "Domala", 8-
441-no tono įtalpos. Trys
bombos pataikė stačiai į
laivo denį. Laivo viršus už-
sidegė ir tuojaus visas ap-
sipylė liepsnomis. Nuo vo-
kiečių bombų ir ugnies žu-
vo bent 108 žmonės tam lai-
ve, 88 indai Anglijos valdi-
niai, ir 20 iš buvusių 48
anglų oficierių ir jūrininkų.
Laivo "Domalos" įguloje
buvo 110 indų jūrininkų ir
darbininkų. Viso jame tuo
laiku buvo 301-nas žmogus,

o tarp jų — 143 tokie indai,
kuriuos naziai buvo paėmę
nuo Anglijos laivų, skan-
dindami ar užgrobami
tuos anglų laivus.
Vokietija paskutiniu lai-
ku paliuosavo šiuos 143 in-
dus ir jie buvo nusiųsti į
Belgiją. Anglų laivas "Do-
mala" vežėsi juos iš Belgi-
jos į Angliją, ir šioje kelio-
neje buvo užpultas nazijų
bombininko.
Užpuolimas padarytas
mėnesienoje tarp 4 ir 5 va-
landos ryto. Be kitų, už-
muštas ir anglas "Domalos"
kapitonas.

BERLYNIEČIAI, TURBŪT, "SIRGŲ MIEGLIGE"

Berlin. — Valdiška vo-
kiečių spauda pajuokia pra-
nešimus, kad Anglijos lėk-
tuvai kartotinais skraidė
virš Berlyno; kad jie mėtė
į miestą propagandiskus
lapelius ir naktį laidė dides-
les šviesas. Pasak anglų,
tos jų šviesos buvusios to-
kios skaisčios, kad jie matę
geležinkelio stotis ir kitus
svarbius pastatus Berlyne.
Nazijų laikraščiai pabrė-
žia, kad nei vienas berly-
nietis nematė tų anglišku
šviesų, ir sako, tai, turbūt,
"visas Berlynas apsirgo
stebėtina mieglige, niekad
iki šiol negirdėta medicinos
mokslui."

NAZIAI ATSPRASO BELGI- JĄ UŽ MUŠI JOS ORE

Berlin. — Vokietija atsi-
prašė Belgiją, kad vokiečių
bombinis lėktuvus netyčia,
skrisdamas per Belgijos
kraštuką palei Francijos
sieną, nušovė žemyn vieną
Belgijos lėktuvą.
Vokietijos valdžia sako,
kad septyni lėktuvai užpuo-
lė tą vokiečių bombininką.
Nazijų lakūnai pamanė, kad
tai Anglijos lėktuvai, nes
Belgija vartoja tokios rū-
šies karinius lėktuvus, kaip
Anglijos Hawker - Hurri-
cane lėktuvai. Nazijų bom-
bininkas nušovė vieną iš už-
puolusių jį lėktuvų, kitus
šešis atmušė ir pats sveikas
paspruko, kaip tvirtina vo-
kiečiai.

MINA SUNAIKINO AN- GLŲ LAIVĄ

London.—Mina susprog-
dino ir nuskandino anglų
laivą "Cato", 710 tonų įtal-
pos, palei vakarinę Anglijos
pakraštį.
DIDELIS AUDEJŲ
STREIKAS INDIJOJ
Bombay, Indija, kovo 4.
—Susstreikavo 135 tūkstan-
čiai darbininkų 45-se au-
dyklose-verpyklose; reika-
lauja pridėti 25 procentus
algos.

Nazių Lėktuvai Kirtę Smūgi Anglų Laivam

Berlin. — Nazijų koman-
da praneša:
"Šeštadienį mūsų lėktu-
vai užpuolė ir nuskandino
bei sunkiai sužeidė du kari-
nius Anglijos žvalgybos lai-
vus ir vienuolika ginkluotų
bei prekinį laivą, kuriuos
lydėjo kariniai Anglijos lai-
vai."

Anglai Nušovė Pačios Anglijos Orlaivį

London. — Trys greitai
Anglijos lėktuvai užpuolė
ir nušovė žemyn didelį bom-
binį anglų orlaivį Šiauri-
niam Kente, Anglijoj.
Jiem atrodė, kad tai būsiąs
nazijų bombininkas.
Susprogdus ir nukritus
tam anglų orlaiviui, žuvo
visi jo lakūnai.

Aštrėja Italų Kivirčas su Anglija dėl Anglies

Rotterdam, Holandija,
kovo 4.—Iš čia išplaukė
penki Italijos laivai, gaben-
dami namo apie 30 tūk-
stančių tonų anglies iš Vo-
kietijos. Jie vežasi anglį,
nepaisant, jog Anglija pra-
nešė, kad talkininkų karo
laivai stabdys Italijos lai-
vus su Anglim iš Vokietijo-
s, ir Anglija užgrobs tą
anglį.

London, kovo 4.—Tuli po-
litikai šičia sako, kad An-
glija grobs ir iš bepusišku
šalių laivų anglį, kuri bus
gabinama tais laivais iš
Vokietijos į Italiją.

Roma, kovo 4.—Italija
aštriai užprotestavo, kad
Anglija blokaduoja vokie-
čių anglies gabimą lai-
vais į Italiją.

Italų valdžia persergėjo
Angliją, kad ši blokada
"stato į pavojų ekonomi-
nius ir politinius santykius"
tarp Italijos ir Anglijos.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer . . . . . J. Gašlunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Foreign countries, per year	\$6.50
Canada and Brazil, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kas už Tų Dūmų?

Anglija ir Francija suvežė į Egiptą, Palestiną, Syriją ir Iraką apie 600,000 armiją. Sako, kad iki pavasario ten bus iki milijono kareivių ir 600 karo orlaivių, 500 tankų.

Ta armija sutraukta Turkijos pasienį, geriau sakant seniau buvusiose Turkijos pavaldinėse provincijose. Anglija ir Francija, pagelba tos armijos, spaudžia Turkiją, kursto ją karan prieš Sovietus, siūlo ją lengvą pergalę ir veikiausiai žada Sovietų turtingąją Užkaukaziją. Pagunda gali būti didelė.

Bet matyti tik tą Anglijos ir Francijos kryptį, tai reikštų ne viską matyti. Anglijos ir Francijos valdonai ten turi dar kaip ką ir saugoti. Irake (Mesopotamijoje), kurią valdo Anglija, yra turtingi žibalo šaltiniai. Syrijoje Francija turi žibalo šaltinius. O žibalas labai joms reikalingas.

Dar daugiau, Raudonąsias Jūras ir Viduržemio Jūras jungia **Suezas Kanalas**. Egiptas yra Anglijos pavaldinė kolonija. Egipto-Sudano laukuose auga daug medvilnės. Užteks tik pažvelgti į šiaur-rytų Afrikos žemėlį, kad matyti, iš kur ten Anglija gali gauti smūgį. Prie Egiptą yra Italijos Lybijos kolonija, kur generalas Balbo, Mussolinio geriausias draugas, turi kelis šimtus tūkstančių armijos. Iš pietų pusės prie Egipto-Sudano prieina Italijos kita kolonija Eritreja ir Etiopija. Italijos fašistai išgalėję ant eilės Viduržemio jūrų salų ir ant Dodekanesų salų laiko 50,000 kareivių. Kaip žinia, Italijai, jos laivams, kelius į pasaulį uždaro Anglija. Vakaruose ant Gibraltaro perlajos, o į pietus ant Suezos Kanalo. Mussolinis senai šaukia, kad jis "neleis save bonkoje laikyti." Mussolinis senai šaukė ir reikalavo teisių prie Gibraltaro perlajos ir Suezos Kanalo tvarkymo.

Dabar Mussolinis "neutrališkas", bet apsiginklavęs. Mussolinis, kaip kokis vanagas sėdi ant tvoros ir laukia, kas mirs, kad lupinėjus akis. Jo pozicija—laukimo pozicija. Jeigu Vokietijos valdonai bus įveikti, tai jis, veikiausiai, tada eis "gelbėti" Austriją ir bandys ją pasiimti. Bet kas atsitiks, jeigu Hitleriui išdegs jo planas, pagelba karo lėktuvų ir submarinų sudaužyti Anglijos galią, užblokaduoti, sudeginti, suardyti, sudaryti katastrofišką padėtį Anglijoje? Tada Anglijos imperija pradės byrėti. Tada Mussolinis bus geriausia proga eiti ir "liuosuoti Egiptą ir Egipto-Sudaną, kur jo radijo jau keli metai gyventojus šaukia "liuosuoti" iš po anglų imperialistų.

O jeigu bus užduotas Francijai smūgis, tai reikia atminti, kad Francija valdo didžiausius plotus Šiaur-Centralinės Afrikos, nes 4,272,685 ketvirtainiškas mylias su 45,000,000 gyventojų! Čia ir vėl Mussolinis gali virsti afrikiečių "liuosotoju" iš po Francijos imperialistų. Juk dar tik pereinamais metais Mussolinio parlamente ir gatvėse fašistai garsiai šaukė: "Mums reikia Tunisijos ir Algerijos!" "Mums duokite Korsiką!", o tai Francijos kolonijos. Mussolinio apetitai nesumažėjo.

Taigi, ir tą Francijos ir Anglijos armi-

ją negalima žiūrėti, kaip tik į jėgą kursytumui Turkijos. Reikia žiūrėti į tą jėgą ir kaip apsaugojimą Anglijos ir Francijos milžiniškų kolonijų, o pirmosios ir artimiausių kelių į Indiją. Anglijos ir Francijos valdonai negali ten neturėti atsargos, kur yra ginkluotas, bet kol kas "neutrališkas," tik laukiantis geros progos, Italijos imperializmas.

Anglai ir francizai šaukia, kad jų armija prieš Sovietų Sąjungą. Neigi jie bus toki kvailiukai ir išlepės svietui, kad tai yra ir prieš Mussolinį. Karo planus slepia. Jų niekas patsai negarsina. Tą daro Anglijos ir Francijos komanda.

Italijos valdonai ir sako, kad tai armija prieš Sovietus. Bet tuo pat kartu savo jėgas drūtiną Lybijoj ir ant Dodekanesų salų. O jau Mussolinio laikraštis "Informazione del Giorno" rašo, kad pavasarį Artimuose Rytuose prasidės karas ir už jį bus atsakomą Anglija ir Francija. Laikraštis numato kitą karą, negu prieš Sovietus. Kitai jis kalčią už jį neverstų ant Anglijos ir Francijos.

Vilniuje Anglijos ir Francijos Provokacijos

"Krasnaja Zvezda" No. 31, rašo, kad Vilniuje Lietuvos vyriausybė, vasario pradžioje, susekė antrą lenkų oficerių suokalbį prieš Lietuvą. Arestuota 80 lenkų buvusių oficerių ir kitų viršininkų. Tardymas parodė, kad jie veikė vadovystėje Anglijos ir Francijos šnipų.

Ryšį su tuo Lietuvos vyriausybė nutarė suimti visus lenkus, kurie slaptai pereis į Lietuvą, ir juos ištremiti atgal. Kaip matome, tai Anglijos ir Francijos kapitalistai veikia ne vien Turkijoje, Rumunijoje, bet ir Lietuvoje.

Nereikalingas Žygis

Iš Rumunijos praneša, kad ji jau turi 1,600,000 vyrų po ginklu. Tas sudaro veik 9 nuosimčius visų Rumunijos gyventojų. Reiškia, jau mobilizuota ir armija visi rezervai.

Kam tas reikalinga? Jeigu Rumunijos karalius ir jo valdžia nesirengia pasiduoti Anglijos ir Francijos komandai, užpulti Sovietus, tai ta armija nereikalinga. Sovietų Sąjungą nesirengia puliti Rumunija, kaip ir kitus kaimynus. Vokietija vargiai šiuo kartu puls Rumuniją. Vengrija ir Bulgarija pačios vienos yra persilpnos.

Rumunijai užlaikyti tokią armiją yra tiesiai pražūtis. Juk tai baisios išlaidos, o ir industrijai kenkia, nes lavinti darbininkai paimti armijon.

Nors ta armija ir didelė, bet mums atrodo, kad ji nėra galinga. Viena, Rumunija iš kitur daug igabena ginklų ir amunicijos, o antra—ji yra pavergus daug rusų, vengrų, bulgarų, ukrainiečių ir kitų tautų, panaši į buvusią Lenkiją, ir tas tautas persekioja. Suprantama, tautinių mažumų kareiviai neturi jokio noro už Rumuniją kariauti.

Hooverio Finų Fondas

Finlandijos kapitalistus ir dvarponius remia Amerikos kapitalistai ir išnaudojami, bet ne darbininkai. Hooveris skelbia, kad kapitalistai greitai sukels milijoną dolerių. American Paper & Pulp Ass. davė \$29,979; New York Stock Exchange — \$12,475; International Business Machine Corp. — \$5,500; Kohler Co., iš Wisconsin, \$4,000; J. L. Hudson Co., automobilių gaminimo pona, iš Detroito—\$2,750, ir Chrysler Corp., taip pat automobilių gamintojas, aukavo \$2,500.

Savi savuosius ir rėmia. Jiems brangi Finlandijos kapitalistų ir dvarponių valdžia, jiems patinka finų darbininkų išnaudojimas, tai ir aukauja.

O Washingtonė jau antrą Finlandijai "paskolą" pravarė ir suteikė \$20,000,000 iš valstybės izdo. Prie to, dar Švedijai "paskolino" \$15,000,000 ir Norvegijai \$10,000,000. Atrodo, kad ir toms Skandinavijos šalims užmokėjo už tai, kad jos visap rėmė ir remia Finlandijos baltagvardiečius.

Naujas Tautų Persikraustymas

Iki šiol spaudoje beveik visai nebuvo pranešimų, kaip vokiečiai iškraustomi iš buvusios Lenkijos teritorijos, kuri dabar teko Sovietų Sąjungai. Tiek tebuvo žinoma, kad rusai su vokiečiais susitarė dėl pasikeitimo gyventojais ir kad tam reikalui daromi pasirošiamieji žygiai. Dabar vokiečių spauda jau pradėjo skelbti, kaip tas kraustymas vyksta. Pasirodo, kad vokiečių pergabimas iš buvusios Lenkijos rytinių sričių vyksta pilnu tempu.

Iš gaunamų pranešimų atrodo, kad tai tikrai yra didelis "tautų persikraustymas." Tokia didelė emigrantų banga ir dar pūgose ir speiguose iki 30°—tikrai yra didelis istorinės reikšmės žygis. Nesunku suprasti, kokį didelį vargą tenka išgyventi emigrantams. Bet nepaisant nieko, gyventojų perkėlimas varomas priekin ir manoma, kad netrukus jis bus baigtas.

Pranešama, kad emigrantai nepalijamomis srovėmis pro Sanoką, Pšemislį, Lietuvos Brastą ir kitas vietas traukiniais ir vežimais traukia į dabartinę lenkų guberniją, o iš ten toliau gabenami į Lodzę ir toliau į pačią Vokietiją.

Pasirodo, kad vokiečių gabenimas prasidėjo jau praėjusiais metais gruodžio 20 d., kai tik buvo sudaryti sąrašai ir kai tie sąrašai buvo patikrinti. Kadangi gyventojų perkėlimo valdyba palaikė gerus santykius su atitinkamomis sovietų įstaigomis, tai esą pavykę gauti pakankamą traukinių skaičių, kuriuos galima buvo reguliariškai panaudoti. Esą reikėjo tik sutvarkyti, kad vokiečių priėmimo aparatas pasienyje tinkamai veiktų ir kad suskubty tinkamai priimti visus atgabenus emigrantus. Kai tik tas aparatas buvo tinkamai sutvarkytas, tai emigrantų gabenimas vyksias be jokių trynimūsi.

Iki sausio 10 d. iš 78 numatyty specialių traukinių sieną perėjo jau 55. Pasienyje muitų ir devizų kontrole vykstanti labai sklandžiai, nes iškeliaujantieji vokiečiai esą gerai informuoti, ką jie gali su savim

pasimti ir, antrą vertus, Sovietų įstaigos į visą vokiečių iškėlimo akciją žiūrėdamos su labai plačia politine nuovoka. Kiekvienas specialus emigrantų traukinys yra jau iš Sovietų teritorijos lydimas tam tikrų vokiečių palydovų. Tuo būdu traukiniais iki sausio 10 d. pergabenta 64,000 vokiečių.

Tačiau didelė ir įspūdinga kraustymosi akcija vyksta ir sauskeliais. Gruodžio 28 d. pajudėjo pirma vilkstinė, o iki sausio 10 d. sieną pravažiavo 8,300 vokiečių. Sunkumas čia esą tas, kad važiuotiems ir pėsčiams yra nustatyti du perėjimo punktai — Sanokas ir Dohoruckas. Tuo būdu visos vilkstinės turi būti nukreiptos per Pšemislį ir Hrubiešovą. Be abejo, visos sauskeliais keliaujantiems reikia nepaprasto jėgų įtempimo. Juk tie žmonės keliauja su visa savo manta, seniais, moterimis ir

("Laikas")

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Čionai statau klausimą: Kodėl "Laisvės" redakcija netalpino mano pilnos korespondencijos, kuri buvo rašyta apie surengtą Literatūros Draugijos 37 kuopos bankietą; kodėl daugiau kaip pusę mano korespondencijos "Laisvė" nukniaukė? Aš manau, kad "Laisvė" neturi jokios teisės apkarpyti kieno rašinius. Jeigu nepatinka, tai netalpinkite visai.

Antras klausimas, aš parašiau kritiką dėl apysakos "Baltasis Aras su Svetimais Sparnais", bet "Laisvė" netalpino. Kodėl?

Jeigu norite, galite man duoti atsakymą per "Laisvę". O jeigu ne, tai daugiau "Laisvei" nebersysiu—rašysiu kur kitur, bet tada nepykite ant manes.

J. M. Lukauskas.

Atsakymas

Labai gaila, kad draugas taip smarkiai supykote ir, kaip mums atrodo, už mažą dalyką. Jūsų korespondencijos galą "nukniaukėme" todėl, kad jis naudos nebūtų atnešęs, o tik sukiršinę draugus. Juk kuopos susikime jūs galite tuos draugus rimtai iškritikuoti, jeigu manote, kad jie tam bankiete padarė klaidų arba nepasielgė prideramai. Mes jau esame turėję daug karčių patyrimų su panašiomis kritikomis per korespondencijas. Todėl dedame pastangas jų išvengti—jeigu kuri prasprunka, tai tik per mūsų neapsižiūrėjimą.

Nežinojome, kad draugas neleidžiate jūsų raštus taisyti. Jeigu būtumėte pasakę, kad turime dėti ištaisai, arba nedėti visai, tai būtumėme nedėję. Kiti korespondentai tokių griežtų reikalavimų nestato — palieka redakcijos nuožiūrai.

Kas liečia netalpinimą to jūsų straipsnelio, tai irgi nėra toks baisus klausimas. Mums atrodo, kad tuo klausimu jau buvo pora ar trejetas minčių išsireikšta ir užtenka. Neturime dienraštėje vietos tokioms polemikoms.

(Tąsa ant 5-to pusl.)

taip bent keletą mėnesių. Ir šiaip ypač žiūrėkite maisto, kad jis jums būtų paprastas gamtinis, nesugadintas, nesufabrikuotas. Gerai yra juoda duona, kruopos ir šiaip javinis maistas, kame tebėra visi grūdo dėsniai. Taipgi daržovės, vaisiai, kiaušiniai, kepenos, inskai. Tinka ir kitokia mėsa, — geriau, kad virta, o ne kepta. Jūrų žuvis, pieno produktai, žirniai, pupos, lyšiai, riešutai.

Pasilekite dažniau, palidžioj pabūkite. Vengkite bet kokio nuovargio. Ant skaudamų vietų dėkite pakaitomis tai karštus tai šaltus kompresus. Galite kuo ir braukyti, masažuoti, kaitinti. Tai yra fizinis gydymo būdas. Geriausia jo forma tai trumpųjų bangų diathermija: Short wave diathermy, taipgi ultra-violetiniai spinduliai. Jums tatau galėtų teikti vietos gydytojas.

Beje, kai dėl vitamino B, tai greičiausių teigiamų pasėkų duoda to vitamino jėrškiniškai su adata. Čia irgi gydytojo prievole.

Ar, žinoma, jums galėtų būti dar ir kokių kitokių prižasčių. Gyvenimo pakaita, dėl lyties liaukų nykimo yra itin žymi ir dažna priežastis.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
330 Summer Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2-7964

Strėndieglis-neuralgija

Drauge daktare, aš turiu išsikirpes iš "Laisvės" daugybę jūsų patarimų, bet nė vieno nėra surašyta su mano liga.

Mano amžius 50 metų. Vidutinio ūgio vyras ir vidutinio svorio. Per daug metų man skauda strėnas ir krūtine. Vienas gydytojas sakė, kad man yra neuritas. Tai bus metai laiko. Davė tokių tablečių. Vartoju, bet nieko negelbėjo. Dabar bus du ar trys mėnesiai, kaip buvo pradėję labai skaudėti. Buvo, kaip angliška vadina, lumbago.

Bet dabar bus mėnuo laiko, kaip tas visas strėnų skausmas ir krūtinės skausmas perėjo bet susikraustė į dešinę koją. Tai labai sunku paėiti. O aš turiu dirbti prie WPA, kaip mūrininkas. Gal patarsite, kaip man atsikratyti nuo to viso? Iškalno tariu dėkui.

Atsakymas

Tokių, Drauge, atsitikimų, kaip jūsų, buvo mano aprašyta daugybė. Jūsų liga savo esmėje tebėra vis ta pati, nors ji perėjo iš vienos vietos į kitą.

Galima spręsti, kad Jums

yra nervo gėlimas — neuralgija, arba gal net ir nervo įdegimas — neuritas. Pastarasis yra sunknesnis ir įkiresnis nervo skaudėjimas.

Nuo ko jis jums paeina, asmeniškai neištirus, turti tikrai negalima. Gal turėjote kada kokių vietinių intakų, kuriuos galėjo neigiamai paveikti tą arba kitą nervą. Nuo sunkaus pakėlimo, nuo grįžtelėjimo, nuo tempterejimo, taipgi nuo staigaus atvėsimo, kai pirma buvai šušilęs, sukaitęs — gali taip prasidėti nervo gėlimas.

Bet nervą gali imti skaudėti ir nuo tam tikro mitimo trūkumo, vadinas, nuo bendros viso organizmo būklės. Ypač vitamino B stoka maiste čia daug reiškia.

Pamatingiausia jums bus gauti vitamino B kapsulių: Vitamin B complex capsules. Imkite bent po tris kapsules rytą, pietų ir vakare. Prieš arba po valgio — vis viena, nes tos kapsulės nėra jokis vaistas, o tik sukoncentruota tam tikra maisto dalis (iš kepenų, iš džiovintų mielų bei kviečio grūdo diegų-gemalų). Imkite

Admirolas Byrd, mokslininkas ir atradėjas, keliauna į Pietų polių; viršų matome, kaip "North Star" laive, jam skersuojant ekvatorių, jūrų karalius Neptūnas sveikinasi su adm. Byrdu.

Patys Naziai Sunaikino Savo Laivą, Užkluptą Anglų

London. — Anglijos šarvuotlaivis užklupo prekinį Vokietijos laivą "Troja," 2,390 tonų, netoli Holandijos

kų Vakarinių Indijų. Vokiečių jūrininkai susprogdinę savo laivą, kad jis netektų anglams.

Amsterdam, Holandija. — Priešorlaivinės holandų ka-

nuolės šaudė į nežinia keno lėktuvus, skridusius per Holandiją.

"Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitytojų.

Bills Which Threaten American Democracy

Every Lith-American Should Combat these Threats to his Lithuanian-Born Parents

RUSSELL-STARNES BILL, H.R. 6724
Passed by both Houses. Now in Joint Conference.
Deportation of aliens who at any time habitually used drugs or who, by "admission in writing," admitted sabotage or espionage against the U. S. Government at any time. Would invite "third degree methods."

SMITH "GAG" BILL, H.R. 5318
Passed by House. Now in Sen. Judiciary Committee.
Contains Fed. Criminal Syndicalism Clause applicable to citizen and alien alike which would outlaw major strikes. Compulsory fingerprinting of immigrants... Deportation of aliens for previous membership in radical organizations... Would permit arrest on suspicion... Intended as a curb on trade unions and liberal organizations.

DEMPSEY BILL, H.R. 4860
Passed by House. Now in Sen. Immigration Committee.
Deportation of aliens advocating any change in our government. Any has been substituted, for fundamental previously in the law... thus making deportable aliens belonging to organizations which advocate even constitutional changes in our form of government.

STEWART BILL, S. 2830
On Senate Calendar.
Special registration of non-citizens in the 1940 Census. By requiring continuous registration of aliens with authorities whenever they moved, they would be placed in special restricted categories, in defiance of constitutional guarantees.

HOBBS "CONCENTRATION CAMP" BILL, H.R. 5643
Passed by House. Now on Senate Calendar.
Internment for deportable aliens whose country of origin refuses them passports... Institutes the dreaded concentration camp in the U. S. By the use of the phrase "similar classes" the bill leaves vague the persons indicated.

WALSH MILITARY DISAFFECTION BILL, S. 1677
Passed by Senate. Now in House Military Affairs Comm.
A bill to punish "attempts to incite the members of the Army and Navy to disobedience"... Would permit unconstitutional search of private homes for printed matter or writing... Might easily punish any criticism of the use of the National Guard in strikes. A mother advising her son that the army is no place for him would be subject to a penitentiary sentence.

WHAT TO DO:—
Let your Senator and the head of Committee know of your opposition to the various bills which are endangering American Civil Liberties. Send telegrams and letters. Let your voice be heard.

FRANKLY SPEAKING...

BIRUTE FULTON.

Monet Pictures.
An afternoon to myself and a restless urge brought me to Times Square where I first bought tickets for "Life with Father," then dropped into a 15c movie house to see "Destry Rides Again," with Marlene Dietrich. The "Destry" picture is really horse opera with a plot as old as grandmother's wedding gown, but has fine character delineation, swift-paced atmosphere, and suspense filled scenes...

In the Music Library at 121 E. 58th St., New York City. I acquainted myself with the routine of selecting phonographs, which are plentiful and rich in the best works of the masters and artists. Through earphones I listened to Chaliapin's singing "Farewell, My Son, I Am Dying" from Moussorgsky's "Boris Godunov," and Ferdie Groff's "On the Trail" from his "Grand Canyon Suite." To listen in the booth one must make an appointment two weeks in advance...

The Museum of Modern Art at 11 W. 53rd St., is exhibiting the works of Italian masters besides the modern. Admission is 25c for the modern exhibition and 50c for the modern plus the Italian masters' works. Besides the two, one can see current French, German and Russian films at four on weekdays, and two and four on Sundays... "Beauty is a Bore" in the March issue of "Esquire" is somewhat a strong title for a rather weak argument against beauty. Interesting, though...

Helen Morgan, once a great star in musical comedies, noted for her proficiency in describing love pains in "Just Plain Bill" and decorating the top of a piano with her rather voluptuous torso, is now at the "Famous Door" a hangout for tired business men and ambitious stenographers. I remember her in a musical with Bert Lahr, she mimicking the "Great Garbo" in a torrid not-too-clean bedroom scene. How quickly age rears its harvest!... In my second visit to the Press Photographers Exhibition I left a letter to be delivered to the ones in charge, a plea for prettier pictures of Mrs. Roosevelt, who although not what you'd call exactly handsome should be given a break... Another letter went to Mr. Robson whose "The New Desk Book" impressed me so much I had to give my opinion and clear upmillon.

some puzzling questions... A source of irritation: Too many men read Hearst's newspapers. I think on grounds other than that he is anti-labor he should be ignored — his type of journalism is sensationalism with a rabid, hysterical, psychopathic fury, appealing to prejudices, hates, morbidity, intolerance, and all the sins of disturbed minds... Now the successful writers' impatience with young hopefuls is understandable. An undue number of beginners are too satisfied, expecting recognition on the premises that some writers were printed on first attempts. It is sad, slow, uphill work because America cannot be interpreted easily, and even a degree or a course in journalism will not open the gates, unless one is gifted and born in the laps of the literary gods...

Chords and Discords
The ring of silver and jangle of cash registers in the five and ten cent stores.
Pork chops sizzling on a hot frying pan.
The swish, swash, swish, of a broom over a linoleum floor.
The driving roar of dashing waves over a grey sandy beach.
The knock, knock, gurgle, gurgle of steam radiators.
The ominous roar of airplanes overhead.
The muted, padded footsteps of waiters, the soft tickle of water glasses, and the quiet of intimate conversation over coffee cups.
The plaintive mewling of a lost kitten in a windswept doorway.
Clicking heels on a deserted street at 1 p. m.
The steady drone of an electric refrigerator with its rickety silent stop.
The chirp, chirp of crickets in the country on a warm, summer evening.
The merry gurgle of a coffee pot.
The clack, clack of jumping ping-pong balls.
And a girl, Nan Gingele, at Chicago, tossed the world's record, in 1933 — 87 feet, 8 inches.

Baltimore, Md. — Hello guys and gals, it's your mysterious little friend again! I heard the elders of the chorus talking as to how they like to read the articles written in the L. Y. S. by the youth. They would like us to write more articles, either about the chorus or the youth club. That's why I am writing... There was an Educational Meeting of the youth at Ida's house on the Sunday before last with our chairman "Millie" presiding. Ida probably acting as the coach for her. Virginia did pop in an hour later, escorted by a tall gentleman and his brother. R. P. was absent, well, we have to allow for Leap Year. Did you see J. P.'s eyes meet V. E.'s when she walked in? Say, everybody, do you ever hear an occasional yell, "This is Leap Year, boys!" You're right, it's coming from a certain blonde.
What has happened to A. J.? Is it because everybody has discovered that he has a new heart throbbing? Coming back to what I began saying, the meeting ended and everybody struggled out of Ida's house to go to the movies.
So everybody started walking to the movies in the rain. Did you see J. P. join up with Ida and Virginia when the latter said she was going to stop at her house and get a few goodies? You all know the old saying, "The way to a man's heart is his stomach." Am I right, Joe? I didn't think he would let M. D. carry his do-nuts, with the blonde and brunette he was courting, for fear she and C. J. might eat them up.
After the show we all went down to the house where the rug at the front door reads, "Welcome." You guessed it, Mrs. Jacobs' house. If I only had a camera and took a picture of the girls behind their makeup! The so-called curls and waves in their hair ironing out, and their useless shoes made their toes soaking wet. It's a good thing Mrs. Jacobs' family owns bedroom slippers for each pair was occupied. The radiators were decorated with several pairs of shoes on display. Nobody minded the weather for the rain makes one grow taller. Everybody was busy either playing monopoly or having their fortune told by Mrs. Jacobs. A certain two-some was carried away by the enchanting music of the victrola.
The departing time came and another enjoyable evening passes. There are busy times ahead for the club and chorus and the trip to New York being planned. Until the gossip writers run dry in the paper, I will still be snooping... Faithful.

L A I S V E YOUTH SECTION

The Epic of Lithuania

CHAPTER IX

THE SIXTEENTH CENTURY of Lithuanian history is only a part of the story and fate of Poland. We have already seen how, because of the glory-seeking policies of its princes, Lithuania became a weak pawn to be sacrificed to Poland on the chessboard of power politics.

Alexander, the head man in Lithuania at the opening of the sixteenth century, became King of Poland. He cast his political eyes to Russia and then married then Duchess Helen of Moscow.

Under him the Russian language and influence was strengthened. The laws of Lithuania were published in the Russian language and he also did his part to suppress the independence of the people by passing a parliament law which provided for the "guidance" of landless peasants by nobles of the "higher" classes. This led, of course, to that latter-day variation of slavery—serfdom.

Class Divisions

In 1529 the Lithuanian Statute of civil and criminal laws was published. According to this code the peasantry was left without civil liberty and under the heel of the ruling classes. The working classes of Lithuania were without education while the gentry were able to send their children to foreign schools. This class division was eating at the heart of national unity for the nobility began to ape the manners of the Polish and to look down upon the Lithuanian tongue as a mere language of the cheap rabble.

The Poles entered into a campaign to Polishize the Lithuanians and the Catholic church did its part for it was under the domination of the Polish. A bourgeoisie arose in the principal cities in the 1550's while the condition of the Lithuanian peasantry became worse because of the slow death of feudalism. Unable to understand the meaning of true nationalism, Lithuanian nobility was the cancer which destroyed Lithuania by the sharpening of class divisions and the constant bowing to Polish culture, politics, traditions and language.

guage.
When Lithuanian was despised by Lithuanians — then the nation was truly dead.

Romance in the Court

In 1548 Sigismund (Zygmunt) Augustus became Poland's King. Here we come across another one of those romantic episodes that dot the otherwise sorry pageant of Lithuania. Sigismund ignored the sharp antagonism of the Polish nobility to all things Lithuanian and married a Lithuanian woman, Barbara Radvilas. When court intrigue pressed upon him he very dramatically declared that he would sooner renounce the throne of Poland than renounce the woman he loved.

But let us not jump to conclusions and regard Sigismund as a lover of Lithuania. Far from it, as we shall soon see!

Latvia Annexed

In 1561 Russia began another drive to the West in search of a warm water port and a point of contact with the highly developed European nations. But the nobility of Latvia and Courland did not look with favor upon Russia. Rather than become parts of Moscow they offered their country to Poland. Latvia became a part of Poland but it did not escape the fate that was hanging over its head.

The Last Strab

In June, 1569, delegates from the Lithuanian Seimas assembled and on bended knees, with tears in their eyes, begged the King, Sigismund, to halt his policy of slowly exterminating and weakening the Lithuanian nation.

But the King's love affair with the Lithuanian Barbara did not influence his decision or his acts. The delegates were forced to sign the Union of Lublin which cemented Polish strength and influence in the internal affairs of Lithuania. The last page of an age-long history of a free and independent Lithuania was turned on that day. Lithuania was now wide open for the Poles. Lithuanian honor and nationalism practically disappeared.

Dark Ages

Instead of thriving upon the political coup-d'etat that won Lithuania, Polish history that follows is only a history of decay and corruption.

The conflicts between Protestantism and Catholicism were sharp and bitter. Under the joint rule of the gentry and clergy the people were crushed down into the mire of ignorance.

Religious fanaticism was the order of the day. Witchcraft, Jesuitry and the Inquisition all had their brief hour of darkness before settling into the still darker period of intellectual vacuity.

It is incredible for us today to believe that the cultural life of that time centered around little else but theological musings and the lives of the saints. In such an atmosphere we can hardly condemn the Lithuanian people for not having produced a fine literature and for being sunk in the abyss of national ignorance.

Stephen Batory, etc.

In 1576 Ona Jegaila was chosen Queen. The Roumanian Stephen Batory (Batorius), married her and became King. He later founded Vilnius University and helped the spread of the Jesuits throughout the land.

It was the dream of Batory to unite Poland, Lithuania, Muscovy and Transylvania into one great empire which, under his rule, would force the Turks out of Europe. After warring with Moscow and forcing Ivan the Terrible to sign a treaty he died in 1586 without having carried his project out.

His widow, Ona, suggested that the delegates who assembled to elect the new King elect Zygmunt, the 18 year old son of her sister and Queen of Sweden, Catherine Jegaila. Zygmunt became King in 1586 and also King of Sweden when his father died. Estonia, which belonged to Sweden, was ceded to Poland.

(to be continued)

Parties Follow B'more Educ.

BALTIMORE, Md. — Hello guys and gals, it's your mysterious little friend again! I heard the elders of the chorus talking as to how they like to read the articles written in the L. Y. S. by the youth. They would like us to write more articles, either about the chorus or the youth club. That's why I am writing...

L. M. S. Review

Congrats to
Birute Ramoska, the Hartford singer who is so well known and appreciated in Brooklyn. She tried out for a part in an opera to be given at the Juilliard Conservatory and copped the leading role! We hear it is to be in the "Golden Wedding," an opera along the modern vein.

On the Air
Last Saturday afternoon were the Brooklyn Aibalsai under B. Salinita. The ensemble sang, and sang well, over the Ginkus Radio Hour.

Newly Issued
By the L.M.S. is the operetta "Velnius Statine" which, with complete music, costs 50c per copy, 5 copies for \$2.00. Also popular at this time is "Kuprotas Ozelis." It costs 40c each and six copies are needed for a presentation.

New Secretary
Of the Lithuanian Art League is Walter Kubilius who succeeds B. Salinita. She resigned her position, at which she has worked hard the past few years, in order to be able to take care of other work, particularly in the planned publication of the works of Michael Petrauskas.

Controversy Rages
In Brooklyn where the three-act "Lietuva" was produced by the Liaudies Teatras. The play, to some degree, follows the Living Newspaper pattern in depicting the highlights of Lithuanian history. Whether this method is suitable for Lithuanian audiences or not, is now being discussed. But before forming an opinion, read the play. Individual scenes can be performed by chorus groups as an experiment. It is 35c a copy and can be purchased from the L. M. S.

Choral Histories
Are now being written by several choruses in the United States. Lithuanian newspapers and magazines have asked for information on their activities, history and teachers in order to include the information in write-ups on Lith-American culture. If your chorus has not written in as yet, by all means do so.

Coming to New York
In 1940 will be some of the leading choruses in America. They will be coming to participate in the planned "Song Festival" to take place late in August in Brooklyn. All L. M. S. choruses which have not as yet notified the center of their intention of participating or not, should write immediately. Lithuanian Art League (L.M.S.)

Youth Against European War

SEATTLE, Wash. — Hitting back at attempts to push them into the front-line trenches in a war of Old World empires, representatives of youth organizations laid plans here recently to keep America out of war.

Under the leadership of the public affairs committee of the Young Women's Christian Association, representatives of youth groups prepared to coordinate peace activities and to join in a mass demonstration on April 6, anniversary of America's entry in the first imperialist war.

"We are against loans to belligerents, against turning our country into a storehouse for belligerents and against the war hysteria being spread by a biased press. That's the way it happened last time," an official statement declared.

WOMEN ACT
Plans for a peace day conference were launched here by the Women's Committee for Peace.

A call went out to unions and their auxiliaries inviting delegates to participate in a city-wide conference to be held at a dinner meeting, March 7, at Halberg's Cafe.

Expressing complete agreement with the "Women's Declaration Against War," the committee urged endorsement of the resolution by labor unions and called for concerted action to prevent repetition of America's folly in the first imperialist war.

It is proposed to commemorate April 6 with a mass demonstration against repetition of America's earlier costly blunder in involvement in conflicts of old world empires.

TRAINED bears were taken from town to town in Poland at one time to be used in the treatment of lumbago. It was believed lumbago could be cured by having a bear walk on the patient's back.
American cigarettes may be bought in China at half the price that people pay for them in North Carolina where great numbers of cigarettes are made.
With women preferring to use the same brands that men do, scented cigarettes, once a big seller among women, have practically disappeared from the market.
Mary gazed pensively at the rural scene. "Why are you running that steamroller thing over that field?" she asked.
"I'm raising mashed potatoes this year," replied the farmer.
"Oh, I see," answered Mary.

"Was the directors' meeting successful, sir?"

Where to Get New LDS Members

1. Go to persons who are already members of the LDS and ask their families to enroll.
2. You perhaps remember some schoolmate who will be interested in LDS activity and insurance. Go to him or her!
3. So you are interested in sports, or have a hobby of some sort? There should be several prospects among your sportsmen or hobby friends.
4. You are perhaps active in local Lithuanian organizations or know someone who is. Try to get addresses of some prospective members.
5. Your own apartment house, flat, or home. This immediate home surrounding area should supply you with several contacts.
6. You have not lived in your present home all your life. You live in other neighborhoods before and probably have some friends there who would be interested in joining.
7. You have a car? Maybe you have some friends who are always asking you to give them a lift, to take them here and there as a favor. Think of the persons you know, because you have a car!
8. You spend money every day here and there. Anyone who wants to keep you as customer should be willing to help you get some members and join himself. The butcher, grocer, baker, and others should be able to give you many contacts.
9. Are there any children in your family or in families of your friends? Never pass up a chance to enroll someone to the Children's Section of the LDS.
10. Enroll your friends whom you meet because you go to church or because of your church activities.
11. You have friends who invite you to various social functions as parties, weddings, showers, christenings, etc., etc. Many contacts may be and there.

Fed. Aid Needed To Curb Disease

More than 25,000 blind men, women, and children in the United States — approximately one-sixth of the entire blind population — lost their sight as the result of syphilis or gonorrhea, it is revealed in current studies of the National Society for the Prevention of Blindness, according to Mrs. Eleanor Brown Merrill, executive director.

This is a conservative estimate based on studies which are now in progress, said Mrs. Merrill in a statement calling attention to the great importance of the Federal program for venereal disease control and expressing the hope that Congress will not reduce the \$7,000,000 appropriation for this purpose which is authorized by law for the year beginning July 1.

Records of schools for the blind in all sections of the country show that about 12 per cent of the children lost their sight through syphilitic infection, and about 8 per cent through gonorrhea infection — a total of 20 per cent whose blindness can be traced directly to venereal diseases.

The Observer

WILMERDINGERS — Plans for the membership Party are progressing very nicely. The hall will be gaily decorated in gay spring colors. Promises of attendance by local youth clubs are already in hand. What kind of assurance can we get from Ambridge, espLenDerS, belveDerS, and Soho? Please give your answers, so we can prepare a good time for you.
Of course there will be dancing and refreshments. The tax will be 15c. Each admission ticket will receive two five cent refreshment tickets plus FREE Peanuts. What more can you ask? The affair will be held at the Lithuanian Hall, State St., Wilmerding, Pa. The date, March 16, starting at 9 P. M. 111? Come and bring your best girl or boy friend, if you don't have any, well that will be arranged, so bring yourself.

SPORTS—The American Lithuanian Athletic Assoc. will sponsor the Third National Basketball Tournament... the tourney will be held in the Cathedral Latin Gym, Cleveland, Ohio, April 13, 14, 1940... All Lithuanian teams and clubs are invited to attend... trophies and more trophies will be awarded to the best teams and individuals... of special interest is the Trophy going to the champions... Mr. Povilas Zadeikis, Minister of the Lithuanian government to the U. S. is offering this trophy... It is too early to say whether the minister will present to award the trophy personally.
... So come on you Pittsburghers, let's get a few teams down to Cleveland... The Wilmerdingers are seriously thinking of sending a first class team...

She said, "Thou wilt!" So he wilted.
work and finally complain about feeling ill. The hysterical symptoms of the old-fashioned type seem to the modern patient too much like putting on a show."

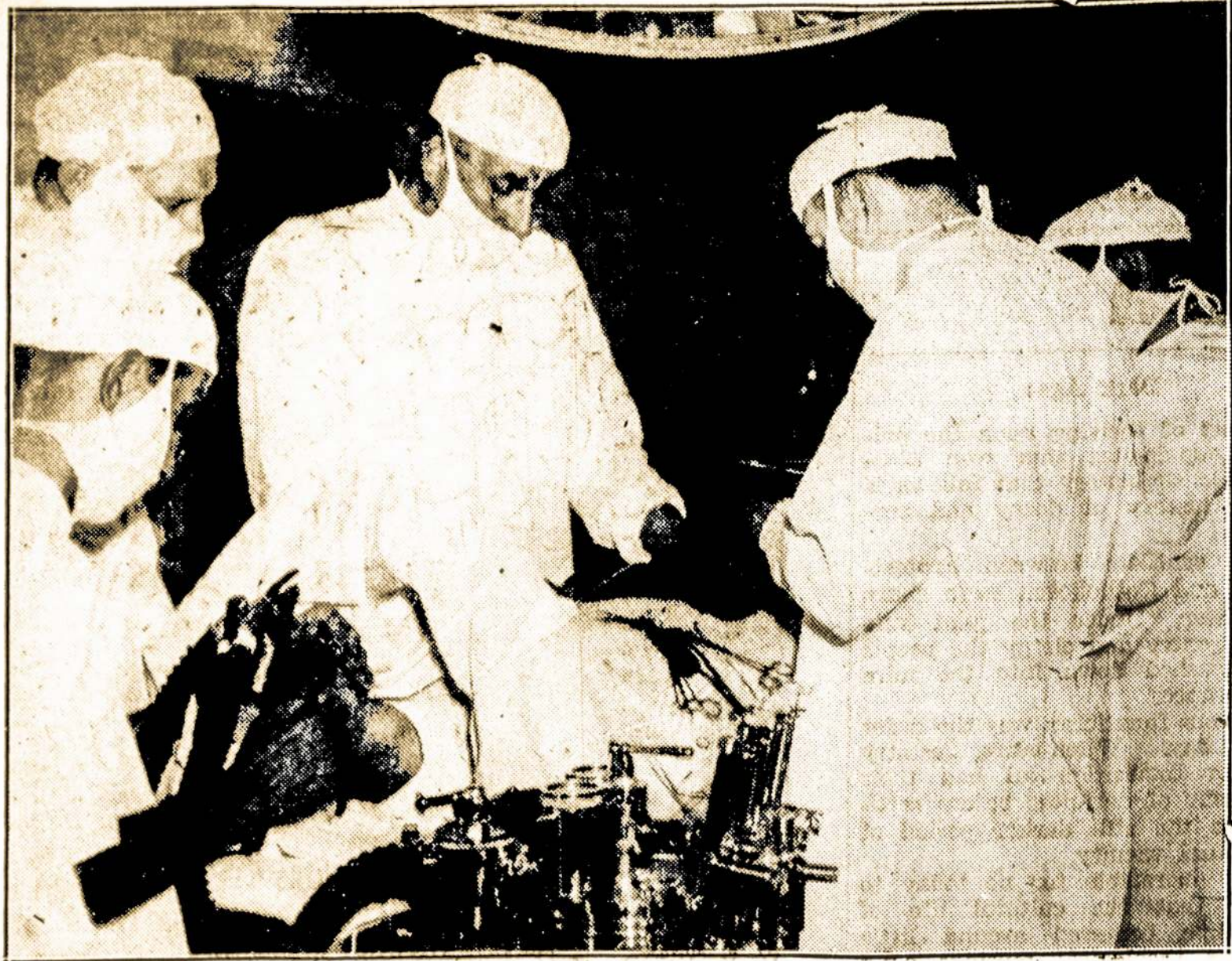
New Styles In Illnesses

CHICAGO.—Styles in psychological illness are changing with the shifting social and economic patterns.

Dr. Martin Grotjahn of the Chicago Institute for Psycho-analysis cited as an example the belief of many persons, unsupported by fact, that their kidneys are going bad, or even that they are on the verge of insanity.
"If a person in our time gets into psychological difficulties," said Dr. Grotjahn, who formerly was at the University of Berlin, "he usually chooses the symptoms of a depression. He becomes restless and tense, anxious and even fearful. After depression and anxiety he often develops the fear that he is ill and he uses the medical knowledge which nowadays he may pick up anywhere in order to construct some kind of 'organic' illness. He begins to worry about his stomach, his lungs, his heart or even his mind.

"The choice of this kind of illness is a typical sign of our time. Centuries ago people expressed their psychological illness in much more dramatic form, by going into ecstasy; around the turn of the century by having hysterical convulsions or by throwing terrific fits of anger.
"Nowadays people are less extravagant, less demonstrative. They prefer to withdraw into themselves, are inhibited, feel inferior, cannot

New Yorko Transporto Darbininkų Unija (CIO) įvedė sistemą, sulgy kuria josios nariai yra gydomi specialistų gydytojų; viršuj matome vieną josios narį operacijos metu.

Laisvoji Sakykla

Paaškinimas Mano Oponentams

"Keleivio" No. septintam pastebėjau Pušyno rašinį, kuris yra adresuojamas man. Pušynas (aš manau, kad tikrenybėj turėtų būt Buivydas) bara Lasky, kam šitas paaškinimo "Keleivui", kodėl jis turi su "Keleiviu" persiskirti, nurodydamas priežastis, kurios jį verčia tai padaryti. Tam mano rašinys buvo aiškiai pasakyta, kad aš neturiu reikalo "Rusiją ar komunistų gint, kadangi jie patys save apsigins". Bet kaip demokratiškai žiūrėti žmonės į dalykus, tai turim tokiais ir pasirodyt, pripažindami kitiems kas pas juos yra gero už gerą, nežiūrint, kas jie nebūtų, mūsų draugai ar priešai. Kitaip darant, mes pasirodytume apgavikais arba protiškais tinginiais.

Tam rašinys, rodos aiškiai nurodžiau "Keleivij" tarpas melagystes, arba nesąmones. Bet pasirodė, kad Pušynas jų negali suprast ir gana. Todėl jau neturiu vilties, kad Pušynas pajęgs suprast mano paaškinimus į jo padarytas pastabas dėl manęs, kurios yra labai neapgalvotos. Bet vardan beaiškumo ir jo paties gero, kaip ir kitų, bandysiu atkreipt Buivydo (Pušyno) atydą į nekurias jo paties nesąmones.

Štai pirmutinė Pušyno nesąmonė. Klausykit, jis klausia: "Na, ar Laskis laiko šmeižtu ir tai, kad Sovietų vyriausybė apkaltino Trečio Internacinalo pirmininkus Buchariną ir Zinovjevą patsidavimu naciams ir atradę kaltais vėliaus sušaudė?"

Cion turbūt Pušynas norėjo pasakyti, kad tie du prasikaltėliai dar sutartis Rusijos vardu, kad nuvertus jiems nepatinkamą Rusijos valdžią. Bet, rodos, jis nedrįsta teisybę aiškiai pasakyti, bet aplinkinių keliu bando dalykus sumaišyti, sulgydinti dabartinį Rusijos pasielgimą su anų vyrų pasielgimu.

Klausykit, kaip jis toliau kalba: "O po sušaudymo pats J. Stalinas su Hitlerio atstovu Ribbentropu padarė nepuolimo sutartį. Tai kas buvo didesnis prasikaltėlis, Zinovjevas su Bucharinu ar J. Stalinas su savo kompanija?"

Cion turėtų Pušynas pasidėt pats sau didelį klausimą ir bandyt savo protą paduodinti. Dabar aiškiai matosi, kad šitas žmogus nepajęgia permatyt skirtumo tarpe ypatų, kurios nieko neturi su šalies vairavimo reikalais ir tų, kurios yra išrinktos tam tikrų įstaigų rūpintis šalies reikalais.

Reiškia, kad šitam asmeniui ir

socialistams nė į galvą neatėjo mintis, kad paklaust save, kas atsitiktų, jeigu visokių organizacijų pirmininkai imtų daryt suokalbius su svetimom šalimis prieš savo šalies valdžias, vien tik, kad jiems jos nepatinka? Ar šitie žmonės žino, ką tokis darbas reiškia? Reiškia, kad jie nežino nieko, kitaip jie nekalbėtų.

Paaškinimas: Jeigu būtų pavylyta tokiem vyrųkam daryt suokalbius su svetimom šalim, tai reikėtų pražūtį tai šaliai; reikėtų mirtį šimtam tūkstančių nekaltų žmonių; reikėtų milijonus nuostolių turto sunaikinimu, jau nekalbant apie kančias ir vargus, kuriuos likusieji turėtų kentėt.

Tai gi, žėdnos šalies valdžios yra šventa pareiga apsaugoti šalies gerovę ir gyvastį. Yra daug teisingiau prašalint kelis suokalbininkus, kad galėtus apsaugot milijonam gyvastį. Ir antra, kas įgaliojo tuos vyrųkus tartis su šalies priešų? Atsakymas: niekas. Tai kokią teisę jie turėjo su kitom šalim tartis? Nė jokios.

Tai gi, Pušynas turėtų žinot, kad nė jokioj šalyj ir niekas kitas neturi teisės daryt jokias sutartis su svetimom šalim, kaip tik tos šalies įgaliojta valdžia, ir tik tos šalies valdžia, gerai viską apkalbėjus, pasitaria su savo šalies geriausiais patarėjais ir imasi tokio darbo, kuris jų geriausia supratimu atneša jų šaliai geriausia naudą.

Tai gi Pušynas klysta kalbindamas Stalina. Jis turėtų žinot, kad ne Stalinas daro sutartis, bet tam tikros valdžios įstaigos su patarimu geriausių ekspertų. Stalinas arba kas kitas gali paduot savus sumanymus arba patarimus, bet šitoki sumanymai ar patarimai yra gerai tos šalies ekspertų peržiūrimi, ir tik tokių patarėjų rekomendacija remiantis yra priimami ar atmetami. Ir tokios tvarkos viso pasaulio šalys prisilaiko, nežiūrint, kaip jos save pasivadintų, demokratiškom ar socialistiškom, ar kaip kitaip, nėra skirtumo.

Aš manau, kad Pušynui ir jo kolegoms dabar bus aišku, kas yra kaltėsi. Pirmutiniai, niekeno neįgalioji, dar sutartis su svetimom šalim. Antrieji yra įgalioji tam darbu. Pirmutinių sutartis reiške šaliai pragaištį. Antrųjų sutartis reiškia šaliai laimę. Pirmutinių pasielgimas buvo nelegališkas. Antrųjų yra pilnai legališkas. Tai kas yra kaltėsi?

Pavyzdys: Ispanijos Lojalistų valdžia buvo išrinkta demokratišku keliu, tą visos šalios yra išrinktos tam tikrų įstaigų rūpintis šalies reikalais. Bet fašistams prakišus rinkimus, jie padarė suokalbius su svetimom šalim.

Ir jiems pavyko tapt nepagautais. Na, ir ką mes matėm? Baisiausj kraujų praliejimą, didelį turto sunaikinimą, ir šalies į didelį vargą padėjimą. Bet jeigu Lojalistai būtų tuos kelis suokalbininkus į laiką pagavę ir juos būt nukoroję, tai šimtam tūkstančių būt gyvastį apsaugoję.

Tai gi, katrie būtų kaltėsi? Daleiskime, keli metai atgal Lietuvos Kongreso Amerikoj vienas jo skyrius Brooklynė buvo suardytas per J. Stilsoną. Vien tik, kad didžiūma ten susirinkusių atmetė jo rezoliuciją prieš Rusiją, jis su savo draugais anuos apšaukė bolševikais ir išbėgo lauk, suardydamas vienybę. Reiškia, jis aiškiai parodė, kad jis pasekė Ispanijos fašistus, bet jo pasekėjai to nematė. Kodėl? Todėl, kad jie yra protiški tinginiai. Jeigu jo pasekėjai būtų protavę, jie būt aiškiai pamatę, kad pasekdami Stilsoną jie peržengė demokratiškumo principus, cion ir vėl: Kas kalti peržengime demokratiškumo principų, didžiūma, ar mažuma?

Aš manau, kad visiems bus aišku iš šitų mano trumpų prirodymų, koki žmonės ir kokio proto vadovauja socialistams ir kritikuoja Rusiją ir Vokietiją, ir ko verta jų kritika. Reiškia, šitie vyrųka nepajęgia toliau matyt, kaip tik savo nosj. Tai ką jau kalbėt apie jų pasekėjus.

Į kitas pastabas aš neatsakinėsiu, nes jos nevertos tuščio kiaušinio, kadangi Pušynas pats save muša ir pats rėkia. Baltrušaičio rašinys, tilpęs "Laisvės" No. 40, atsako į kitus Pušyno užmetimus.

O kas link "Keleivio", kai Pušynas pataria pasidabuoti. Iš mano laiškų, kurie tilpo "Laisvėj", Pušynas pamatys mano gerus velinimus dėl "Keleivio", bet "Keleivis" jų nepriėmė. O kad "Keleivis" telpamos žinios ir raštai yra perdem melagingi ir tik propaganda prieš Rusiją ir tuos lietuvius, kurie kitaip mano, ne kaip "Keleivis" nori, tai dar kartą patvirtinu, kad jie yra melagingi, veidmainiški. Ir jeigu draugas norėtų, tai laiko turint jis galėtų tuos "Keleivio" numerius atsinešt, o aš apsiimu jam žėdną rašinį ir žėdną išvedžiojimą prirodyt, kad jie yra melagingi. Tai gi, aš prašyčiau Pušyno, kad nesislapstyūt po "Keleivio" sijonu. Pasirodyk aiškiai, kas esi, kad žėdnas matytų. Nusimesk maską. Teisingam žmogui nereikia bijot šviesos, tik apgavikai dangstosi, kad jų niekas nepažintų. Teisingam nereikia nieko bijot. Visi gyvenam ir mokinamės. Mokytis sarmatos nėra. Ginčai ir kritika, bile tik sąžininga, yra gera apšvieta.

W. G. Lasky.

Newark N. J.

Baigiant Žieminį Sezoną Vasario 27 d. Sietyno Choro mėnesinis susirinkimas nariais buvo neskaitylingas, bet brandūs raportais iš įvairaus veikimo.

Neužilgo saulutė atgaivins visą gamtą, sužaliuos medeliai ir pievos, kai bus laikas ruoštis prie ekskursijų, piknikų ir kitokių atvirame ore suėgų, kur bendrai džiaugsimės gamtos tvariniais ir mūsų meninkų linksmonis dainelėmis. Bet kol pavasaris prašvis, tame trumpame laikotarpyje sietyniečiai pasirįžo savo mylimai publikai duoti labai įspūdingą parengimą. Tai bus suvaidinta "Kuprotas Oželis." Vardas skamba juokingai, bet juokingas ir bus. Veikiančios ypatos yra tipiškos, atatinamos savo vietose, vaidylų mokinime dalyvauja artistas Jonas Valentis, o muzikos vedėja B. Salinaitė-Sukackienė. Aš manau, jog veikalas bus perduotas šimtą procentų, kaip jis privalo būti. Cia Sietyno Choras pasirįžo išreikšti gilią padėką visai publikai, kuri jį taip gausiai rėmė ir remia. "Kuprotą Oželį" pamatysime balandžio 21 d.

Dar kitas bus geras darbas: šiomis dienomis Sietyno Choras padarė nepuolimo sutartį su Rusų Darbininkų Choru. Jau po vieną kartą davė gerą paramą vieni kitų parengimuose. Tai gi derybos yra vedamos, kad surengti šaunų pikniką bendromis spēkomis. Sumanymas geras ir numatoma geros pasekmės.

Nelabai seniai nemaloni žinia palietė sietyniečius. Mūs mylimą narę draugę Mildred Jamison (Stasiulienę) aplankė garnos, bet gamta pagailėjo jai mylimos dovanėlės ir staiga atėmė nuo jos. Tad visi sietyniečiai užjaučia tau, Mildred, ir tavo gyvenimo draugui Jonui ir veliname greitai sutiprėti ir vėl linkimai chore dainuoti.

Draugė žukauskienė savo raporte iš praėjusio koncerto sietyniečius labai nustebino: esą, nuo koncerto atliko daugiau kaip šimtas dolerių pelno!

Cia tenka didelis ačiū pačiai žukauskieni, K. Anuškiui ir geros valios biznieriams, kurie juos širdingai sutiko, kai jie aplankė rinkdami apgarsinimus ir choro koncerto programas. Remkite chorą, o jis visuomet bus su jumis.

Korespondentas No. 2.

Anglija Praleido Vokiečių Dirbinius Japonijai

London. — Anglija buvo penkias savaites sulaikius du Japonijos laivus su dideliais kroviniais vokiečių mašinų ir šaunamųjų ginklų Japonijai.

Po ilgų kivirčių, Anglija dabar paleido japonų laivus su tais vokiškais kroviniais.

Trūksta Vietos Anglam. Juzeiviam Sužeisiam Nazių

London. — Vokiečių submarinai, orlaiviai ir minos sužeidžia tokį didelį skaičių anglų jūrininkų, kad jau sunku rast jiems vietos ligoninėse. Anglijos valdžia, todėl, atsišaukė į apskričių ir miestų valdybas, kad jos įsteigtų daugiau patalpų-ligoninių nukentėjusiem jūrininkam.

Paryžius. — Bešaudant francūzams į žvalgybinius Vokietijos lėktuvus, krisdamos skeveldros pačių francūzų šovinių užmušė vieną moterį ir sužeidė penkis kitus nekariškus Francijos piliečius Paryžiuje.

GAUKITE DOVANAI SETĄ ROGERS SILVERWARE

Pilniausiai garantuojami ant visados, jog nenusidėvės nuo jų sidabras. Jie yra perkami iš garsiosios stalui sidabradaikčių gaminimo firmos — Rogers Silverware.

Kas gaus dienraščiu "Laisvei" naują skaitytoją metams ir prisiųs \$5.50, duosime dovaną stalui sidabrinių dalykų setą — Rogers Silverware, vertės \$2.67. Tai gi, kas gaus "Laisvei" du naujus skaitytojus pusei metų, po \$3.00 ir prisiųs \$6.00, irgi gaus tą gražią dovaną.

Arba kas parduos \$2.50 vertės knygy, iš žemiau paduoto surašo — tai gi gaus dovanai tą gražų setą. Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų ir gaukite sau šią gražią dovaną.

Jei šeiminkė pirktų tik vieną setuką iš krautuvės tokios rūšies sidabrų, jai kainuotų \$2.67. Bet "Laisvė" yra užsakiusi daugelį tų setų ir todėl ji gavo specialiai didelę nuolaidą kainoje ir gali jais apdovanoti "Laisvės" platintojus.

Gal sunku ir tikėt, kad tokie staliniai sidabradaikčiai už tokią pigią kainą... bet tai tiesa! Viršuj parodomai dalykai yra tikrai nulieti sidabru — užtikrinti visam amžiui. Kiekvienas daiktas ne tik moksliskai sidabru lietas, bet jis du kartu nulietas grynų sidabru tokiose vietose, kurios labiausiai dėvisi... Kiekvienas daiktas yra dailaus pavaldio ir gražiai padarytas. Drūtas, spindintis ir stiprus, šis sidabradaikčių rinkinys yra puikus ant stalo padėti... o turėdama jį, tikrai didžiulius kiekviena šeiminkė.

Gausite keturius naujus skaitytojus "Laisvei", sau turėsite šešių kavalkų setą keturiem žmonėm. Gausite šešius naujus skaitytojus "Laisvei" — gausite šešius setus — turėsite šešiams žmonėms.

Kaip tik prisiųsite už 1-ną naują metinę "L." prenumeratą \$5.50, arba už parduotas knygas \$2.50, "Laisvė" tuojuos pasiųs jums vieną setą.

Prašome Pasirinkti Platinimui Knygy iš šio Surašo:

● MOTINA, parašė Maksimas Gorkis. Apsayka iš darbininkų kovų caristinėje Rusijoje, puslapių 501, kaina \$1.00.

● RAISTAS, parašė Upton Sinclair, apsayka iš Chicagoos lietuvų gyvenimo, naujas ir pilnas vertimas, puslapių 450, kaina \$1.00.

● MORTOS VILKIENES DIVORSAS, parašė R. Mizara, apsayka iš Amerikos lietuvų gyvenimo ir kovų už geresnį būvį, puslapių 314, kaina \$1.00.

● KARAS LIETUVOJE, parašė M. Gromov, piešiama baisi karėvių padėtis caristinės Rusijos armijoje ir kovos pasauliniame kare; puslapių 222, kaina 50c.

● BĖSVINTANTIS RYTAS, rinkinys puikiausiu Stasio Jasilionio eilių, gražių eilių valkučiam deklamuoti, puslapių 228, kaina 50c.

● DINGUS ROZYTE, parašė Pranulis, gražių eilėraščių rinkinėlis, 32 puslapių, kaina 15 centų.

● LIETUVOS DRAUGAI IR PRIESAI, parašė R. Mizara, nurodoma asmenys, kurie veikė už Lietuvos laisvę po caro priespauda ir pažymina tie asmenys, kurie pataikavo carui, puslapių 32, kaina 5c.

● KO NORI KUN. COUGHLINAS, parašė R. Mizara, nurodoma, kas yra kun. Coughlin ir ko jis nori kad įvyktų Amerikoje, puslapių 32, kaina 5c.

● KRIKSCIONYBĖ IR KĄ JI DAVĖ DARBININKAMS, parašė A. M. Metelionis, puslapių 48, kaina 5c.

● PIRMOJI PAGELBA LIGOJEIR NELAIMEJE, parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Knyga su daugeliu receptų ir patarimų, kaip save gelbėtis staigiai apsigrus ar susizeidus. Puslapių 126, kaina \$1.00.

● ALKOHOLINIAI IR SPIRITINIAI GERIMAI, parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, patarimai, kam naudinga alkoholis ir kam nenaudinga; puslapių 160, kaina 50c.

● TOLI MŪSŲ PARAZITAI, parašė Dr. A. Petrika; aprašymas vidurinių ir išlaikinių gyvių, su kuriais žmogus turi kovoti. Pamokiniškai kaip nuo jų apsiavalyti: 122 puslapių; kaina 50 centų.

● SAUGOKITES VĖZIO, parašė Dr. J. J. Kaškiaučius; nurodymai nuo ko išsivysto vėžys ir kaip nuo jo saugotis. Puslapių 42, kaina 15c.

Kas iškirpęs prisiųs 3 šiuos kuponus ir \$1.15 pinigais, gaus šį setą. Arba kas parduos \$2.50 knygy ir gaus 1 setą šių daiktų kaip dovaną, sekancius setus galės nusipirkti po \$1.15 už setą.

Vardas .....
Antrašas .....

"Laisvė," 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Žinios iš Lietuvos

Vilniaus Kronika

Zemės Ūkio Vargai Vilniaus Krašte

Ir karo padarinių ir ypatingų šalčių šios žiemos metu pasekoje vilniaus krašte ūkininkai baisiai yra nukentėję.

Vilniaus Karstui Remti Komiteto kiekviename posėdyje svarstomi būdai ir priemonės tam reikalui padėti. Pagalba ruošia mūsų ekonominės organizacijos Pienocentras ir Lietūkis; ruošiasi dideliame šalpos darbiui, pavasario sulaukus, ir žemės ūkio Rūmai.

Vilniaus laikraščiuose paskelbta, kad žemės ūkio Rūmų Vilniaus Apygarda 1940 metams jam paruošė savo darbų planą, kuriame tarp kitko numato Vilniaus srities žemės ūkiui pakelti įvairių pašalpų ligi 200 tūkstančių litų. Tų šalpų tikslas yra remti įvairius kultūrinis žemės ūkio darbus. Į tą pašalpų numatomą sumą neįeina personalo atlyginimai ir neįeina bet kurios techninės išlaidos, vadinasi—visa suma 200,000 litų bus sunaudota apieštam Vilniaus srities žemės ūkiui suselpti.

Tiesa, tokia suma atrodo gana stambi, tačiau ji yra maža, palyginus ją su ta daugybe skurdo, kurs yra Vilniaus krašte. Jau nekaltant apie karo atneštus vilniečiams vargus, ir pati gamta dar prisidėjo prie tų vargų padidini. „Jau kai bėda, tai ji ne viena atrieda“—žmonių sakoma. Dideli šios žiemos šalčiai pridarė baisiai daug žalos ūkininkams ne tik Vilniaus srityje, bet ir visoje Lietuvoje.

Laikotarpyje prieš sausio mėn. 20 dieną visoje Lietuvoje šalčiai siekė vietomis net ligi 38 laipsnių. Kol kas dar ūkininkų nuostoliai nėra žinomi, tačiau teko iš daugelio vietų girdėti, kad veismedžiai soduose sutrupėjo nuo šalčių, kitur sušalo ūkininkų galvijai, sušalo runkeliai ir bulvės. Yra net baimės, kad pavasariui atėjus, ūkininkai neturės bulvių ir sėklai. Žinant, kad daugelyje ūkių bulvės yra pagrindinis maisto dalykas, nesunku suprasti, koks baisus skurdas pažvelgs varguomenėi į veidą.

Šiuo klausimu, tai yra, kurio būdu bus galima padėti ūkininkijai Lietuvoje, o ypatingai Vilniaus srityje, tenka visai rimtai susirūpinti žemės ūkio ir visuomenės šalpos organizacijoms Lietuvoje. Užsieniečiai lietuviai taip pat turėtų jį rimčiausiai pagalvoti, kas darytina, kad tas skurdas būtų kiek tik galima mažinamas.

Karo Atbėgėlių Sėlpimas Vilniuje

Karo atbėgėlių Vilniuje sėlpimo rūpinasi įvairios organizacijos—pirmoje eilėje Lietuvos Raudonasis Kryžius, kuriam tenka rūpintis visų atbėgėlių sėlpimo reikalu, neskiariant tautybės. Čia pat veikia ir VILNIAUS KRAŠTUI REMTI DR. JOS VYR. KOMITETAS, pasirinkęs sau tikslą rūpintis moksleiviais ir atbėgėliais iš kaimynų užimtų lietuviškų sričių lietuviais. Žydų tautybės atbėgėlius sėlpia įvairios žydų organizacijos, kurioms vadovauja pasaulinė žydų organizacija „Joint“.

Liet. Gen. Konsulo New Yorke, p. Budrio malonių tarpininkavimu, Lenkijos žydų Federacija Amerikoje kreipėsi į Lietuvą, prašydama sudaryti žydų ir lietuvių komitetą, kuris registruotų visus norinčius iš Lietuvos išemigruoti žydus atbėgėlius. Tokia įstaiga jau veikia, tai yra žydų Pabėgėlių Registracijos ir Išėmigracijos Komitetas, kurį sudaro šie veikėjai: lietuvių visuomenės—kun. Vl. Mironas, Jonas

Vileišis (pirm.), Dr. J. Navakas, Dr. R. Šliupas (iždininko pavaduotojas), Pulkin, Dr. Ingelevičius; iš žydų visuomenės—vice-pirmininkas—Dr. R. Rubinšteinas („Žydų Balso“ redaktorius), iždininkas banko dir. Dr. G. Volfas, Dir. J. Rozovskis, adv. M. Garfunkelis ir rab. S. Sniegas. Komiteto generaliniu sekretorium pakviestas buv. amerikietis K. Vairas—Račkauskas. Komitetas veikia Lietuvos Raudonojo Kryžiaus globoje.

Pabėgėlių šiandien priskaitoma Vilniaus krašte apie 75,000, kartu su tais, kurie neturi teisių gauti Lietuvos pilietybę.

Kelių ir Tiltų Klausimas
Amerikiečiai, pratę vazinėti asfaltiniais keliais, pamiršę Lietuvos žemdirbio skurdą, kai jam tenka kamuotis nešibrendamu purvo keliu, visai gal ir neįsivaizduoja, kas bus karo palikta Vilniaus krašte.

Žinoma, kad svarbiausia krašto gerbūvio sąlyga yra geri keliai ir tiltai, su kurių pagalba krašte pagyvėja susisiekimas, preky apsimainymas ir kt. Kur nėra gerų kelių, ten visos ūkiškas gyvenimas yra apmiręs. Šiandien Lietuvoje jau daug nuveikta naujų pelenų ir naujų tiltų statybos srityje. Bet kai vienoje Lietuvoje dalyje rūpestinga krašto vyriausybė rodo daug pastangų keliams ir tiltams statyti, kitoje dalyje, kurią per 19 metų valdė okupantai, kelių ir tiltų statybai nedaug tebuvo kreipiama dėmesio. Pagaliau, Lenkiją užklupęs karas gerokai apgadinė ir tai, kas dar buvo Vilniaus krašte.

Kai Lietuvos valdžia perėmė Vilniaus sritį, ji ten rado 467 įvairaus didumo tiltus, neskaitant tų, kuriuos statė ir prižiūrėjo įvairių miestų ir valsčių savivaldybės.

Bendras visų Vilniaus srities tiltų ilgis yra 2.412 mtr. Ilgesnių kaip 10 mtr. yra 48 tiltai, iš jų 22 yra nutiesti per plukdomąsias upes. Beveik visi didesnieji tiltai yra mediniai ir beveik visi jie jau reikalingi remonto. Kitus reikia visai iš naujo statyti; šiaip pastovios konstrukcijos tiltų yra visai nedaug.

Per Merkio upę karo metu buvo sunaikinti du didesni tiltai. Šližiūnuose tiltą susprogdino lenkai, o Jašiūnuose sugriovė ant tilto užvažiavęs sunkus tankas. Abu tiltai jau atstatyti Lietuvos valdžios pastangomis. Kitur eina stambesni remonto darbai. Bėda, kad tiems darbams stinga geležies ir kity žaliavų ir tik dėl to atstatomieji ir remontuojamieji tiltai yra mediniai.

K. V-as.

Klausimai ir Atsakymai

(Tąs nuo 2-ro pusl.)

mikoms, kurios neturi didelės visuomeninės svarbos. Vienam atrodo straipsnis gerai parašytas, o kitam atrodo, kad negerai. Ar apsimoka tokiais ginčais užimti dienraštyje špaltų špaltas, kuomet tiek daug svarbių problemų stovi prieš mūsų visų akis? Žinoma, kad neapsimoka. Patys pagalvokite rimtai ir be jokio karščiaavimo bei grumojo neberašinėti sutiksime su mumis.

Schaffhausen, Šveicarija.—Arestuotas, kaip Vokietijos šnipas, vyriausiasis Šveicarijos nazių vadas, advokatas-gydytojas Robert Tobler.

Lowell, Mass.

Mūsų Naujenybės

Jau per ilgą laiką mūsų draugės moterys veik nieko neturėjo surengusios pačios savo iniciatyva, jos tik padėdavo vyrams įvairiuose rengimuose. Bet vasario 24 d. vienos draugės surengė tokį puikų bankietą darbininkiško klubo naudai, kad net visiems tenka pasigėrėti.

Jos tikietą padarė pigų, vos 35c., bet vakarienių buvo puiki, svečius labai patenkino ir pelno liko \$11.41c. Būtų gražu, jei draugės tankiau pradėtų turėti savistovius susirinkimėlius, pasitartų ir įvairiais klausimais savo iniciatyva pradėtų veikti.

Reikia Daugiau Diskusijų

Yra daugelis tokių klausimų, kuriuos ne visi vienodai su išaiškina: kas vienim išrodo vertingais, tai kiti juos mato beverčiais, arba net ir blėdingais. Arba vėl, yra žmonių, kurie turi gabumą kalbėti ir publiką, reiška, tokie būtų naudingi visuomeniskam darbui, bet nepakankamai susipažinę su pačiu klausimu, arba nepakankamai išsiaiškina sau dalyką, kurį jie nori perduoti publikai ir patį dalyką persto visai klaidingai, kartais net ir bjauriai, tarsi norėdami tyčia pastarnauti reakcijai, kokiai priešpaučiai net ir fašizmui, arba imperalistiniam karui, visai neįsąsindami, jog jie tą daro.

Mums reikia turėti nuolatinę įvairiais klausimais diskusijas. Jose turėtumėm diskutuoti ir lavintis. Į tokias diskusijas reiktų kviešti žmones, kurie nėra sužinūs demokratijos ir darbininkiško judėjimo priešai, tačiau tūlais klausimais daro nedovanotinas klaidas. Jie to nedarytu, jeigu dalyką pilnoj šviesoj įmatytų.

Labai Nesmagi Naujiena

Draugų Gicevičių šeima ištiko didelę nelaimę. Buvo šitaip: draugas Jonas Gicevičius dirbo Talbot Mill, Bille-rica, Mass., audinynoje prie mechaniško darbo. Vasario 26, rodosi, apie trečią val. po pietų, jis su kitais darbininkais įvedinėjo, sulgy naują sistemą, geležines rėles palubėse kilnojimui ir pernešimui visokių daiktų, kaip tai audeklų, šėvų, velanų ir kitko iš vienos vietos į kitą—kur reikia.

Taigi, toj vietoj, kur Jonas dirbo, sukinėjosi, žinoma, paskubomis, buvo grindyse skylė išpjauta, ir kaip ten pasitaikė (man neteko dar sužinoti), kad draugas Gicevičius į tą skylę krito vienais laiptais žemyn, krito ant nugaros. Galėjo būti apie kokias 15 pėdų aukščio. Neteko sužinoti, ar kas nors pavojingai sužeista—sulaužyti. Bet draugas Gicevičius tuoj buvo nuvežtas į Lowell General Hospital ligoninę ir ten dabar randasi daktarų priežiūroj. Jis paguldintas privatiškam kambaryj. Galima jį lankyti bile valandą po 10 valandai ryte.

Velinu draugui Gicevičiui kuo geriausiai išgyti ir Gicevičiaus šeimynai reiškiu giliausią užuojautą toj didelėj nelaimėj ir didelių rūpesčių sukuryje.

Kadangi dabartiniu laiku daug sniego ir šludų, tai apgalvėta, kad negalėsiu draugą atlankyti, nes su medinėm kojom ne man daeiti į aukštą kalną—į hospitalį, bet kiti draugai, atlankykite draugą Gicevičių, kaip galite tankiau, kad sumažint jam ligonbučio nuobodumą, pridodant jam skausmėsiu vilčių greičiau išgyti.

Mūsų gero draugo Jono Gicevičiaus gyvenimo vieta yra Bedford, Mass., apie 10 mylių nuo Lowellio. Taigi šeimynai netaip paranku bile kada atlankyti.

Tai Viduramžių Tamsybė, O Ne Laisvė!

Visuomet, kuomet mes progresyviai žmonės ką nors rengiame sėdiniškai publikai prieštaly, tai vedame minčių išsireiškimą programą. Iš eilės kviečiame visus svečius, ką nors pasakyti. Ir esti visokių išsireiškimų. Visas kalbas mes priimam ir toleruojame. Ir vėliaus, pasikėlus svečiam nuo staly, grupėmis einasi visokios diskusijos, išreikštomis svečių mintimis. Ir gerai. Mes išdiskusuojame ir viską ant vietos paliekame.

Tačiau mano manymu, reikia kai ką ir per laikraštį paliesti,—ypatingai, daugiau pamatinius klausimus. Būtent, vėliausioj surengtoj vakarienių vienas svečias kalbėjo būk dabar Lietuvoj viešpatauja pilniausia spaudos laisvė. Jo žodžiaisariant, žmonės dabar gali skaityti lietuviškai ir ką tik nori gali skaityti; niekas jiems nedraudžia. Esą kokį tik nori knygų ir laikraščių. Ir, esą, visai ne tiesa, kas sako, kad Lietuvoje draudžiama skaityti laikraščius, arba knygas, kokias žmonės nori.

Žinoma, negi tokiame vakare užvesi diskusijas! Juk tai liuosas svečių išsireiškimas. Bet dabar, žinodamas, kad svečias neužsigaus dėl mano pastabos, čia ir pastebiu: Jaunas drauge, gal užteks tau tik vieno įrodymo, kad Lietuvoje nėra spaudos laisvės. Žinau, kad tau tenka matyti „Laisvė“, taigi susirask pirmadienio, vasario 26 dienos „Laisvė“ ir pasiskaityk ant-ram puslapyje po antgalviu: „Dega Knygos Lietuvoj...“ Taipgi, kaip Smetona cenzūruoja net nekaltus-tautiškus laikraščius Lietuvoje. Tą rasi- te editoriale.

Be to, jums būtų pravartu pamatyti „Lietuvos Žinias“, Kauno dienraštį, kaip tas laikraštis laudininkų cenzūros iškapotas, kaip medis genio. Tuomet sulygintum su savo

prakalbėle, pasakyta vasario 24 d. Ir gal būt pasigėsi spaudos laisvės Lietuvoje.

Gal būt suprasi ir stosi bendrai su kitais kovoti už tą, kad Lietuvoje valstiečiams ir visiems darbo žmonėms būtų suteikta laisvė spaudos, laisvė šviestis, dirbti ir gyventi. Laisvė demokratiniai apsispręsti ir rūpintis savo gimtinio krašto reikalais. Kad Lietuvos piliiečiai galėtų skaityti, kas jų manymu yra naudingiau, o ne tą, ką fašistuojanti vyriausybė jiems perša.

Jog deginimas geriausių autorių knygų, Lietuvos mokytojų išleity, tai yra grąžinimas į Lietuvą viduramžių tamsių laikų barbarizmo, nekaltant jau apie kokią nors radikališką literatūrą, už kurią žmonės pūdo kalėjimuose. Tai veikia laisvės spaudos Lietuvoje.

J. M. Karsonas.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavys sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir p a d i d i n u tokiu dydžiu, kokio pageidaujama. Taipgi atmalioju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave., tuvių, kitokių grupių ir pavienių stočių BMT Line
Tel.: Glenmore 5-6191

Telephone: Evergreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVYJ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilus ir karetas veselijom, krikštynom ir pasivažinėjimam.
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Lūdišio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA
417 Lorimer St. — Brooklyn — „Laisvės“ Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršienė; gospadoriška nutviri kopistai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pienučių valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

Vienatinis Lietuviškas **KABARETAS**
STANLEY MISUNAS Savininkas
Muzika ir Floor Show kiekvienu penktadienį ir šeštadienį
Degtinės, Konjakai, Vynai Alus ir Valgiai
PARAMOUNT CABARET
473 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Prie R. K. O. Republic Teatro

Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—Havemeyer 8-1158

LeVANDA FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

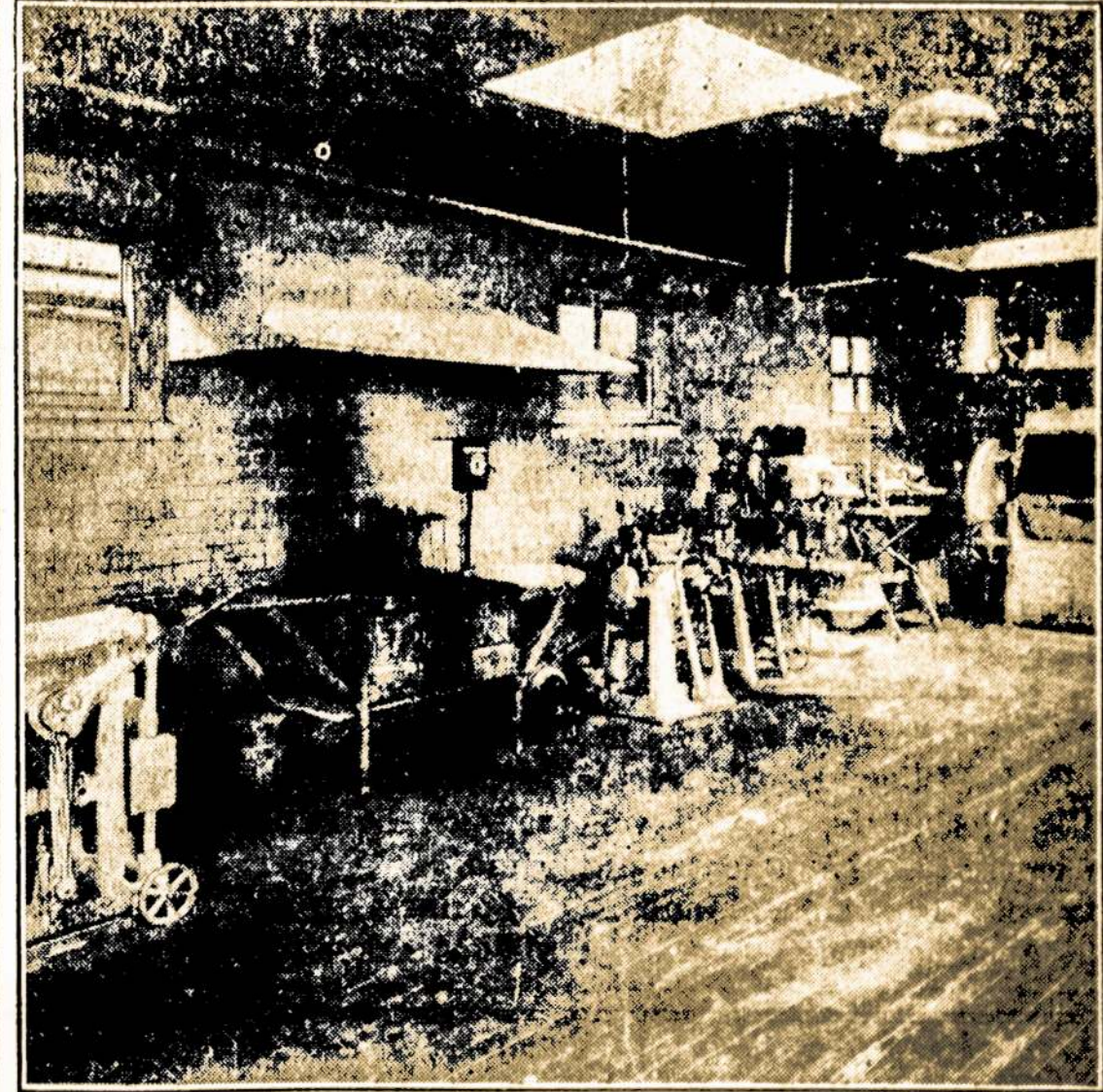
BAR ir GRILL
Lietuvių Restorantas
Gaminam valgius turime Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, vi sokų vynų ir gero alaus.
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Vasario Mėnesio Išpardavimas!
NUŽEMINAME KAINAS ANT 30 NUOSIMČIŲ

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.
BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI
GRAND CHAIR CORPORATION
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBEJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-8451

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Cahel ir raisin duona. Taipgi kepama rollai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per pašta į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksim informacijas apie svorį ir kainas.
VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

Didelis Išpardavimas Nupigintom Kainom SIUTAI ir OVERKOTAI
Išparduodami dabar už 1/3---vieną trečdalį originališkos kainos.
Naudokitės Mūsų Patogių 10 Išmokėjimų Planu
NARIN'S SONS
670 Grand St., corner Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Transportininkų Unija Skelbia Protestą

Transporto Darbininkų Unija, CIO, šaukia visus savo narius, dirbančius IRT ir BMT subvėse, aukštesiose, gatvekarinių ir busų linijose, dalyvauti viename iš eilės mingių, unijos šaukiamų šią savaitę protestui prieš LaGuardijos griežtą atsisakymą darbininkams pripažinti teisę kolektyvių derybų. Mitinguose unijistai nutars, kokius žingsnius imti toliau, kad apsaugoti savo teises.

Minėtų firmų įvairiose linijose dirba 27,000 darbininkų.

Mitingų Vietos

Pirmas mitingas BMT darbininkų įvyks šį vakarą, kovo 5, Arcadia Hall, Halsey St., Brooklyne. Jis susirinks dieniniai darbininkai. Naktinių darbininkų mitingas šaukiamas trečiadienį, 10 val. ryto, Transport Hall Auditorijoje, 98 Flatbush Ave.

IRT darbininkai, dieniniai, susirinks trečiadienio vakarą, Royal Windsor Hall, 66th St. ir Columbus Ave., N. Y. Naktiniai IRT darb. susirinks ketvirtadienį, 10 val. ryto, Transport Hall Auditorijoje, 153 W. 64th St., N. Y.

Unija savo atsisaukime į narius per savo prezidentą Austin Hogan pareiškė:

"Skandališkas atsinešimas majoro LaGuardijos ir kitų administracijos viršiniųjų sąryšyje su linijų apvienijimu bus iškeltas tuose mitinguose. "Šio miesto tranzito darbininkai, atsiekę tikras kolektyvių derybų teises ir apsaugą unijos kontraktais, nesėdės ramiai, mątydami tas teises atimant kokių bankierių įėjimą.

"Jeigu majoras mano, kad jam atėjęs laikas mest pro-darbininkų frontą ir susidėt su Wall Street, kad sugrąžint New Yorkan rudo šuns kontraktų gadyne darbininkams, jis labai klusta."

William Sessner, apie 38 m., iš Fort Miller, N. Y., rastas Mills viešbutyje, N. Y., veik be sąmonės. Nugabentas Sv. Vincento ligoninėn. Manoma, kad apsinuodijęs.

Kaltina Atakavus Merginą

William Rizzi, 28 m., 301 E. 100th St., Anthony Rizzi, 30 m., 2413 Crotona Parkway, N. Y., ir Louis Fea, 49 m., 36-51—28th St., Astoria, sulaukė teismui kaltinimu žaginuis Helen Butts, 20 m. Pirmasis sulaukė po \$2,500 kaucijos, o kiti du—visai be kaucijos.

Merginą jaunesnysis Rizzi pasikvietęs pasivažinėti, o paskiau, sugrįžęs, pasikvietęs į ją apartamentą, sakdamas, turis užeit biznio reikalais, ir ten visi trys vyrų į žaginę. Kadangi vieta randasi tik už puses bloko nuo grabės, kur rasta nužudyta Marksūtė, juos klausinėjo ir apie tą žudystę, bet nieko neiškviosta.

LDS 1-mos Kuopos Balius Pavyko

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo pirma kuopa, Williamsburge, pereiną šeštadienį turėjo savo metinį balių, kuris atrodė visais atžvilgiais pavykusiu. Publikos buvo daug, kiek tik talpina "Laisvės" salė.

Turėta ir dainų programa, kurią pildė Ateities Ziedo Mokyklėlės choras, vadovaujant Aldona Žilinskaitei, ir visų jau žinomi duetistai Aleksas Velička ir Petras Grabauskas, akompanuojant Albinai Depsiutei. Juos, kaip ir visada, publika priėmė entuziastiškai. Pora mergaičių padeklamavo. J. Gasiūnas, "Tiesos" redaktorius, pasakė trumpą kalbą, kviesdamas narius darbuotis auklėti LDS, o dar nepriklausančius įstoti.

Suaugusių programai pirmininkavo d. Vaznis, vaikų—Navikutis, A. Ž. Mokyklėlės mokinys. Jisai sakė, kad ta programa buvo tik "sampeilis" to, ką išgirs ir pamatys atsilankiusieji į mokyklėlės rengimą pramogą šį šeštadienį, kovo 9, "Laisvės" salėj. Be abejo, publika tai atsimins ir skaitlingai atsilankys į mokyklėlės vakarą, kad gražiai pasilinksmit ir mūs priaugnčiajai kartai suteikt energijos ir paramos daugiau lavintis mene, lietuvių kalbos rašybos ir visuomeninio veikimo.

Sokiams griežė G. Kazakevičiaus orkestra. N.

Antanas Linkus ADP Progresyvių Sleite

Amerikos Darbo Partijos "Progresyvis Komitetas" Atbudavot Amerikos Darbo Partijai, skelbia, kad Valstijos Komiteto ir prezidentinių delegatų sleitai paruošti visuose 23-se Assemblies Distrikuose Kings Apskrityje ir sekmingai užrekoruoti Rinkimų Tarybų.

Keturioliktame AD, kuriame gyvena nemažai lietuvių, tarpe kitų, uždėtas sleitan ir Anthony Linkus, jaunas gabus veikėjas kriaučiuose ir Am. Darbo Partijos Progresyvių Komitete, kuris yra nusistatęs griežtai prieškariniai, už taiką. Numatoma, kad Linkus gaus visų taiką mylinčių darbičių paramą, ypačingai jo rėmimu susidomės jaunimas, kuris pirmiausia turėtų nukentėti, jei Amerika įsitrauktų į karą.

Apert Linkaus, 14-tojo AD darbičių komiteto narių ir delegatų sleite yra John D. Masso, Morris Packer, William Eisenstadt, Joseph Lewickiewicz.

Surinko Daug Parašų

Apskrityje surinkta 15,000 parašų, virš 35 nuosimčiai, visų užsirašiusių ADP balsuotojų. Rinkimų Taryba legaliam užsirekordavimui reikalauja tik 5 nuosimčių visų užsirašiusių tos partijos balsuotojų kiekviename assembly distrikte.

Kaip pavyzdį gausios mišnių paramos Progresyvių Komitetai galima priminti, kad progresyvių priešai, reakcinės Rose-Waldmano - Hollanderio klišos šalininkai, surinko tik 6,500 parašų. Numatoma, kad jų tuos parašus persijojus daug bus atmeta, kadangi progresyvių advokatai esą pasitebėję daugelį neteisėtų parašų.

Šeši Užsimušę Auto Nelaimė

Automobilių, paslydęs ant aukštutinio kelio (viaduct) prie 155th St. ir 7th Ave., N. Y., prasiliaužė pro užtvartą ir nukirto 35 pėdas ant Macombs Place. Pataikė viršumi žemyn, tad penki iš važiavusių ant vietos užmušta, o 6-tas mirė kelyje į ligoninę.

Žuvusieji yra: Barney Miller, mašinos vairuotojas, jo sesuo ir švogėris Max ir Fay Bernstein'ai, Mr. ir Mrs. Herman Unger ir jų dukrelė Marilyn. Menama, kad pavėluotą staigus pasukimas buvęs priežastimi nelaimės.

Sakalauskas Sugrįžo

Pereitą sekmadienį sugrįžo iš Pittsburgho jaunuolis Juozas Sakalauskas, plačiai žinomas jaunuolių darbuotojas ir "Laisvės" jaunimo skyriaus nuolatinis bendradarbis. Jisai išbuvo Pittsburghe ir apylinkėse keletą mėnesių gelbėdamas išbudavoti ir sustiprinti tenykštį lietuvių ir ypatingai LDS jaunimo judėjimą.

LANKESI "LAISVEJE"

Pereitą penktadienį ir šeštadienį "Laisvėje" buvo sustojęs waterburietis (buvęs eastonietis) Masonas. Jis čia sustojė važiudamas į Washingtoną dalyvauti Sveturimiams Ginti Konferencijoje, įvykusioj kovo 2 ir 3 dd.

Šimtas cenzo šmėjų viršinių pradėjo pasirošimo pamokas vasario 26-tą. Praktikuosis 6 dienas. Gyventojus surašinėti pradės balandžio 2-rą.

Konferencija, Vakariene, Programa, Šokiai

Lietuvių Meno Sąjungos 3-čias Apkritis pereiną savaitę turėjo savo konferenciją; o vakare vakariene ir po to sekė šokiai su gražia programa.

Konferencija buvo neskaitylinga; tačiau atstovauta veik visi New Yorko ir artimų apylinkių chorai bei kitokie menininkų rateliai-grupės.

Konferencija buvo laikoma Piličių Klube Brooklyne; ir tęsėsi nuo pat ryto iki gerų vakarių. Kalbėta, svarstyta ir nutarta šis tas naujo. Apie tai, tikiu, parašys kiti plačiau.

Vakare įvyko vakariene; bet apgailėtina, kad buvo per mažai publikos. Tačiau vakarieniavusieji visi pasitenkinę tiek maisto kokybe ir kiekybe. Vakarieniavojai jautėsi geram ūpe ir jaukiai.

Viršutinėje salėje ėjo šokiai, grojant G. Kazakevičiui. Petraukoje šokių buvo išpildyta graži programa: Aldona Klimaitė gražiai sudainavo keletą liaudiškų dainelių. Sudainavo labai vykusiai.

Taipgi Aidbalsiai, vadovaujant B. Šalinaitei, sudainavo irgi keletą dainelių—pastarieji taipgi atsirekomendavo puikiai, gal būt, negu kada nors pirmiau! Aidbalsiai tiek puikiai atrodo savo sąstatu, tiek puikiai dainuoja!

Valio menininkams! .Bet publika, nežiūrint, kad ir smarkiai lijo, bet galėjo būt skaitlingesnė.

Daugiau kooperokime su menininkais!

Simpatikas.

KAS BUS KOVO 10--- "LAISVĖS" SALEJE

Sekit Rytojaus "Laisvė"!

Sveiksta

Antanas Vizlianskas, Lietuvių Amerikos Piličių Klubo lyderis-advokatas, pereinomis pora savaitę nesveikavo, taip stipriai suskaudus koja, jog turėjo pasilikti lovoj nuo visų savo profesijos ir organizacinių pareigų. Eina geryn. Linkime greit pasveikti.

Slidūs Keliai

Lietingas oras per porą pastarųjų dienų pavertė leduotus priemiesių kelius į čiūžynes, pavojingas automobilių kursavimui. Susirūpinę padėtimi, švaros ir Saugumo Departmentai daugelį žymesnių kelių pilsto smėliu.

Lietus buvo veik visai su laikę kursavimą orlaivų iš LaGuardijos Orporto pereiną sekmadienį, iš 138-nių planuotų išleisti, išskrido tik 28.

Vaikai Ilūžė Upelin ar Šiaip Kur Dingę

Pereitą sekmadienį, jūreivystės policija žvejojo po Newtown Creek (smirdanti Maspetho upelį) įieškodami dviejų 6-šiu metų berniukų, kurie dingo šeštadienio popietį ir kurių įieškojimas po apylinkės namų sklepus ir apieistus tuščius namus likosi be pasėkmų.

Berniukai, Frank Minerva ir Harold Schultz, 31 Varičk Ave., Williamsburg, paskiausia matyta prekių traukiniu stotyje netoli Newtown Creek. Įsakyta patikrint visus prekiūnus traukinius, ar kartais vaikai nenuvežta kur toli užsikabinus pasivažinėti.

SUSIRINKIMAI EAST NEW YORK IR RICHMOND HILL

LDS 13 Kuopos Nariams Šį ketvirtadienį, 7 d. kovo, 8 val. vakare, svetainėje Logan Inn, kam-pas Logan St. ir Atlantic Ave., įvyks kuopos susirinkimas. Visi nariai dalyvaukite. Kurie neužsimokėję, pasistengkite užsimokėti, kad centras nesuspenduotų. Sekr. A. Bieliauskienė.

(55-27)

C. BROOKLYN, N. Y.

LDS 46 kp. susirinkimas bus trečiadienį, kovo 6 d., 7.30 v.v., P. Bur-neikio name, 76 Hudson Ave. Visi nariai būkite laiku.

Valdyba. (54-56)

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau savo giminių ir pažįstamų ir jeigu kas žinote apie mano broį Juozą Gedminą, kuris girdėjau mirė sausio mėnesį, 1940 m. Pa-ėjo iš Ylkių vals., Mažeikių Apskr., Kauno rėdybos. Paskutininiu laiku gyveno Brooklyn, N. Y. Už suteikimą žinių atlyginsiu. Frank Giedimas, 808 Marsac St., Bay City, Mich. (51-56)

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingą raumenų skaudėjimą. Tikėtina, kad žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatinių skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensaciingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jus bonkučių Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

DR. J. J. KASKIAUCIUS

Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

ESTATE OF BARRY P. SHALLINS

(Shallinskas)
FUNERAL HOME
VESTIE E. DAVIS
Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

Manhattan Liquor Store

264 Grand St. Brooklyn, N. Y.

(Kampas Roebbling St.)
Tel. Evergreen 7-1645 License No. L. 880

Til'rai Žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likerius Reikia Pirkti Patinkamoj Krautuvėj.

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvė Williamsburgh'e

DIDZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIU ROŠIU GERIMU

CHARLES' BARBER SHOP
UP-TO-DATE
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Manjer Sts.
Brooklyn, N. Y.
Gera! Patyrę Barberiai

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Lietuvių Kūro Kompanija
IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmėruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aproka-mus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-1661

Office Phone Evergreen 8-1090 Inside Phone Evergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.
OPEN DAY AND NIGHT
Managed by RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

Mateušas Simonavičius
Graziai Irengta Susiejimams Istaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vėrai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, už-eikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakariene. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos diena iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Mokyklos Baigimo Specialai
Mokyklos baigimo žiedai \$3.00 ir aukšty
Riečtiniai laikrodėliai \$2.00 ir aukšty
Rožančiai \$1.00 ir aukšty
Visi Laikrodžiai Garantuoti
Maži Rankpinigiai palaikys jums bile daiktą.
Visi daimontai Melsvibalti ir perfekto
Priminkite šį skelbimą ir gausite nuolaidą
ROBERT LIPTON
JEWELER
701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Bet. Graham & Manhattan Aves.
Istelga 1892 Tel. Stagg 2-2178

Dienraščio "Laisvės" Pavasarinis BALIUS
Intertype (raidėms rinkti) mašinos išmokėjimui reikia stambios paramos. Tam reikalui rengiame balių.
Ivyks Sekmadienį
Balandžio 21 April
Visa didžiojo New Yorko apylinkė turi prisidėt prie išmokėjimo Intertype mašinos, skaitlingai privalo dalyvauti šiame baliuje.
GERA ORKESTRA GROS ŠOKIAMS
Nuo pirmos iki penktai valandai po pietų bus vaikų balius. Įžanga veltui. Nuo penktos val. vakare prasi-dės suaugusiems balius. Įžanga 35c.
BUS CENTRAL PALACE
16-18 Manhattan Avenue Brooklyn, N. Y.
Oras jau bus gražus, tai lauksime svečių iš kitų miestų. Nėra priežasties kodėl negali atvažiuoti Philadelphiačiai ir iš Conn. valstijos miestų "Laisvės" patrijotai.